

2007MEC6

Overdrachtsdocument 2007

vastgesteld door het college van Gedeputeerde Staten op 13 februari 2007

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	3
	Het drieluik	3
	Leeswijzer.....	3
HOOFDSTUK 2	FINANCIEEL PERSPECTIEF 2007–2011.....	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	De begroting 2007 en het beginsaldo Overdrachtsdocument 2007.....	4
2.3	Algemene middelen.....	4
2.4	Algemene reserve (vrij aanwendbare deel).....	6
2.5	Beslag op de algemene middelen.....	6
2.6	Oud-voor-nieuw: Ruimte voor nieuw beleid	8
2.7	Samenvattende ruimte in de meerjarenramingen 2007-2011.....	8
HOOFDSTUK 3	PROGRAMMA'S	9
Programma 1.1	Algemeen bestuur	9
Programma 1.4	Bedrijfsvoering	10
Programma 2.1	Ruimtelijke Ontwikkeling	12
Programma 2.8	Agenda Vitaal Platteland	15
Programma 3.1	Water	17
Programma 3.2	Milieu	18
Programma 4.5	Doelmatig verkeer- en vervoersysteem	20
Programma 5.1	Economische zaken, recreatie en toerisme	22
Programma 5.3	Sociale pijler.....	23
Programma 5.4	Cultuur.....	25
HOOFDSTUK 4	FINANCIËN VOOR EEN NIEUW COALITIEAKKOORD	28
4.1	Inleiding.....	28
4.2	Financiële ruimte 2007-2011	28
4.3	Besteding van de financiële ruimte.....	28
4.4	Monitoring van een nieuw akkoord.....	33

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Het drieluik

Dit overzicht maakt deel uit van een samenhangend drieluik waarmee wij de bestuursperiode 2003-2007 afsluiten. De inhoud van het drieluik markeert tegelijkertijd de start van de volgende bestuursperiode. Het drieluik wordt gevormd door drie documenten:

- Het verslag van de uitvoering van het coalitieakkoord 2003-2007 “Werk in Uitvoering”
In dit document wordt verslag gedaan van de activiteiten en resultaten in de uitvoering van de voorgenomen programma’s.
- Het overdrachtsdocument
In dit overdrachtsdocument wordt inzicht gegeven in de financiële ruimte die er is om in de komende bestuursperiode accenten aan te brengen in het provinciebeleid.
- Het document “Strategische verkenningen en dilemma’s”
De aanwending van de beschikbare middelen is niet aan dit college. Bij de afsluiting van onze bestuursperiode willen wij onze opvolgers een handreiking doen bij de te maken afwegingen en keuzes. U treft die handreiking aan in de vorm van een aantal strategische verkenningen en dilemma’s die de toekomstige ontwikkeling van de provincie Utrecht zullen kenmerken.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit overdrachtsdocument wordt inzicht gegeven in de financiële ruimte voor de periode 2007-2011 naar de meeste recente stand van zaken. In hoofdstuk 3 worden per programma aangegeven:

- Harde afspraken maar nog geen volledige financiële dekking. Het betreft hier genomen besluiten waarvan de financiële gevolgen nog in de begroting verwerkt moeten worden;
- Nieuw beleid dat voortbouwt op de inhoud van het huidige coalitieakkoord;
- Overig nieuw beleid.

In het vierde en laatste hoofdstuk wordt één en ander in tabelvorm samengevat en treft u enkele adviezen aan voor de samenstelling en monitoring van een nieuw collegeakkoord.

Wij hopen met deze aanpak onze opvolgers van dienst te zijn geweest.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Drs. J.P.J. Lokker, plaatsvervangend voorzitter
Drs. H.H. Sietsma, secretaris

HOOFDSTUK 2 FINANCIËEL PERSPECTIEF 2007–2011

2.1 Inleiding

Dit Overdrachtsdocument 2007 pakt de draad op van de begroting 2007 en gaat vervolgens in op de veranderingen van het beginsaldo (§ 2.2), de algemene middelen (§ 2.3), het vrij besteedbare deel van de algemene reserve (§ 2.4) en het beslag op de algemene middelen (§ 2.5). Het hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting van de beschikbare ruimte (§ 2.7).

2.2 De begroting 2007 en het beginsaldo Overdrachtsdocument 2007

De provincie beschikt in het jaar 2007 over een budget van ruim € 400 mln.

Onder lasten zijn alle lasten genomen, dus zowel die betrekking hebben op de doeluitkeringen als op de algemene middelen. De baten betreffen de doeluitkeringen en het saldo is hetgeen resteert en uit de algemene middelen moet worden gedekt.

De begroting 2007 was ruim sluitend toen deze in november 2006 door PS werd vastgesteld. In de onderstaande tabel zijn de gevolgen in beeld gebracht van het besluit van PS. Daarbij is rekening gehouden met nieuwe afwegingen.

(bedragen x € 1.000)

	2007	2008	2009	2010	2011
Saldo primitieve Begroting 2007	2.808	17.387	26.448	30.277	39.507
Moties/amendementen	- 1.470				
Beginsaldo Overdrachtsdocument	1.338	17.387	26.448	30.277	39.507

2.3 Algemene middelen

De algemene middelen bestaan in hoofdzaak uit 1) de door de provincie te heffen opcenten op de motorrijtuigenbelasting, 2) de uitkering uit het Provinciefonds en 3) de renteopbrengst van de door de provincie belegde financieringsmiddelen.

2.3.1 Motorrijtuigenbelasting (MRB)

Uit de overzichten van augustus 2006 van de aantallen auto's in de provincie Utrecht per gewichtsklasse blijkt dat de trend van een verschuiving van lichte auto's naar zwaardere auto's zich voortzet. Dit betekent dat de cijfers voor de komende jaren naar boven kunnen worden bijgesteld.

Het totaalplaatje ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

Motorrijtuigenbelasting	2007	2008	2009	2010	2011
Stand Begroting 2007	94.385	99.252	104.936	110.832	115.332
Stand Overdrachtsdocument 2007	95.051	99.952	105.676	111.614	117.887
Vershil	666	700	740	782	2.555

Dit overzicht is erop gebaseerd dat de MRB trendmatig wordt verhoogd vanaf 2008. In 2006 werd besloten af te zien van die verhoging. Als dat opnieuw wordt overwogen kan het volgende bij die overwegingen worden betrokken. In de komende bestuursperiode zal er als gevolg van een dergelijk besluit ca. € 20 mln. minder besteedbare ruimte zijn. Omgerekend per voertuig betekent een bevrozing van de opcenten een gemiddelde besparing van ongeveer € 33 in vier jaar, oftewel ruim € 8 per voertuig per jaar. Gemiddeld per voertuig dus een relatief gering effect, maar voor de begroting toch een aanzienlijk bedrag:

(bedragen x € 1.000)

Motorrijtuigenbelasting	2007	2008	2009	2010	2011
Stand Begroting 2007	94.385	99.252	104.936	110.832	115.332
Stand Overdrachtsdocument 2007	95.051	97.861	100.755	103.734	106.802
Vershil	666	-1.391	-4.181	-7.098	-8.530

Het bevrozen van de opcenten betekent ook dat er minder gebruik wordt gemaakt van de zogenaamde onbenutte belastingcapaciteit. Deze onbenutte ruimte neemt dan toe.¹ Bij eventuele bezuinigingen kan het Rijk hiermee rekening houden, aangezien er nog een stuk van de tarief ruimte onbenut is.

Daarnaast wordt op termijn het rekeningrijden ingevoerd. De MRB wordt dan afgeschaft. De inzet van de provincies is dat er voor de MRB een vrij belastinggebied in de plaats komt. Als de MRB niet stijgt wordt de uiteindelijke compensatie, die waarschijnlijk een gemiddelde zal zijn van een aantal jaren, minder.

Naast de trendmatige stijging en de bevrozing van de MRB is er ook de optie van een meer dan trendmatige stijging van de MRB, zodat extra inkomsten gegenereerd worden.

2.3.2 Provinciefonds

Wij baseren ons op de septembercirculaire 2006. De accrespercentages zijn hierin aangepast. Voor de komende jaren betekent dit een lichte bijstelling naar boven.

(bedragen x € 1.000)

Provinciefonds	2007	2008	2009	2010	2011
Stand Begroting 2007	56.432	58.114	59.793	61.497	62.727
Stand Overdrachtsdocument 2007	56.426	58.627	60.315	61.618	62.776
Vershil	-6	513	522	121	49

3.3.3 Treasuryinkomsten

De treasury-inkomsten blijven gehandhaafd op het niveau van de Begroting 2007.

(bedragen x € 1.000)

Treasuryresultaat	2007	2008	2009	2010	2011
Stand Begroting 2007/Overdrachtsdocument 2007	23.000	20.000	18.000	16.000	16.000

2.3.4 Deelnemingen

De provincie Utrecht heeft deelnemingen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). De door de provincie Utrecht van de BNG en de NWB te ontvangen winstuitkeringen (dividenden) vormen onderdeel van de algemene middelen. Ten opzichte van de Begroting 2007 doet zich een wijziging voor. De BNG doet de komende jaren een extra dividenuitkering. In 2006 is een extra dividenuitkering gedaan van € 800.000. Bedragen voor de komende jaren zijn nog onduidelijk. Er kan daarom nog geen raming worden opgenomen.

2.3.5 Overige algemene dekkingsmiddelen

Hieronder vallen twee posten die vergeleken met de Begroting 2007 onveranderd zijn gebleven:

- a) rentebijdriving op reserves
- b) rente toerekening investeringen

Naast deze twee posten mag niet onvermeld blijven dat de provincie Utrecht mogelijk nog aanspraak kan maken op vrijval van garanties samenhangende met de verkoop van REMU BV. Eind december 2002 is een overeenkomst gesloten tot verkoop van REMU NV aan het Nederlandse energiedistributiebedrijf Eneco. Na goedkeuring door de minister van Economische Zaken en toestemming van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) is de verkoop vervolgens geëffectueerd met een zogenaamde closing op 10 maart 2003, waarbij de levering respectievelijk de betaling aan de aandeelhouders, i.c. de twee houdstermaatschappijen, heeft plaatsgevonden. In de verkoopovereenkomst is een verkoopbedrag van € 1.042 mln. opgenomen. Vóór uitkering aan aandeelhouders is onder andere rekening gehouden met de kosten verkoop en garantieverplichtingen.

Voor wat betreft het bedrag van € 250 mln. dat, volgens de overeenkomst, door de voormalige aandeelhouders (de houdstermaatschappijen REMU en GCN) opzij is gezet voor langjarige garantieverplichtingen, heeft tot nog toe nog geen vrijval plaatsgevonden. Evenmin is er een beroep op de garantiegelden gedaan. Voor zover deze

¹ Het maximaal te heffen aantal opcenten per 1 april 2007 is vastgesteld op 104,8 opcenten. Momenteel wordt 71,7 gehanteerd. Er is dus een vrije ruimte/onbenutte belastingcapaciteit van 33,1 wat overeenkomt met ongeveer € 43 mln. op jaarbasis. Bij de provincies schommelden de opcenten (in 2005) ruwweg tussen de 60 en 77.

garantieplichtingen ooit vrijvallen, deelt de provincie daarin voor 33,25 %.

Bovenstaande impliceert dus dat de provincie mogelijk nog een aanvullende opbrengst uit de verkoop ontvangt, indien en voorzover er door Eneco geen beroep wordt gedaan op de garanties. Deze opbrengst zal liggen tussen € 0 (het garantiebedrag moet volledig worden aangesproken) en circa € 80 mln. (het garantiebedrag valt volledig vrij). De kans is aanzienlijk dat in de nieuwe collegeperiode de garanties zullen worden afgehandeld, maar over de omvang van een mogelijke vrijval valt nog geen schatting te geven.

2.4 Algemene reserve (vrij aanwendbare deel)

Naast de hiervoor gepresenteerde meerjarige bronnen van algemene middelen is er ook een bron van algemene middelen die incidenteel van aard is. Dit betreft de vrij aanwendbare ruimte in de algemene reserve. In de begroting 2007 is alle vrije ruimte gereserveerd. Mogelijk ontstaat er additionele ruimte naar aanleiding van de jaarrekening 2006.

2.5 Beslag op de algemene middelen

In de paragrafen 2.3 en 2.4 werden de inkomsten van de provincie behandeld. In deze paragraaf 2.5 passeren de uitgaven de revue. Deze bestaan uit saldi van de exploitatie van taken (2.5.1) en stelposten voor loon- en prijscompensatie (2.5.2), nieuw beleid 2007-2011 (2.5.3) en onvermijdelijke uitgaven (2.5.4)

2.5.1 Beslag op de algemene middelen uit hoofde van aanvaard beleid

De uitgaven van de provincie worden allereerst gedekt uit:

- rijksuitkeringen met een aangewezen bestemming (zogenaamde doel- of specifieke uitkeringen);
- bijdragen van derden die voor bepaalde doelen worden verkregen;
- belastingen ter dekking van met name genoemde kosten (zoals leges, grondwaterheffing enz.).

Deze baten worden verantwoord op het programma waarop ook de lasten worden verwerkt. Per programma resteert zo een saldo. Dit saldo wordt gedekt uit de algemene middelen zoals beschreven in de vorige paragraaf. In dit document zijn de bedragen aangepast voor zover er actuele inzichten zijn bijvoorbeeld door het verwerken van besluiten die nog niet in de Programmabegroting 2007 waren opgenomen en door het opnemen van onvermijdbare uitgaven.

2.5.2 Stelpost voor loon- en prijscompensatie

In de meerjarenraming is jaarlijks € 2,5 mln. gereserveerd voor loon- en prijscompensatie. We stellen voor dit bedrag vooralsnog te handhaven. Op basis van economische verwachtingen zou het bedrag kunnen worden bijgesteld.

2.5.3 Stelpost nieuw beleid 2007-2011

In de vorige collegeperiode is vastgelegd dat jaarlijks € 2 mln. extra wordt gereserveerd voor nieuw beleid. In de meerjarenraming is er van uitgegaan dat dit wordt voortgezet. Een nieuw college kan echter anders beslissen.

2.5.4 Onvermijdbare inkomsten en uitgaven

Op basis van eerdere besluiten en feiten is de komende jaren een aantal uitgaven onvermijdbaar. In de bijlage is een specificatie opgenomen. In totaal gaat het om:

(bedragen x € 1.000)

Onvermijdbare uitgaven	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal onvermijdbaar	1.557	891	891	891	891

Bovendien houden wij rekening met het volgende risico:

Financieel risico Ritmeester-Claim hoogspanning te Veenendaal

Momenteel is de provincie in een rechtzaak verwickeld aangespannen door Ritmeester BV te Veenendaal. Zij claimen € 8,5 mln. schade door ons beleid inzake hoogspanningsverbindingen. Gebaseerd op de kansen van de provincie om deze zaak te 'winnen' is het risico klein, maar gezien de omvang van de claim en het mogelijk niet verzekerd zijn, is er reden om deze zaak als risico te melden. De rechtszaak Veenendaal/Ritmeester resulteert in proceskosten (o.a. landsadvocaat) die in 2007 mogelijk kunnen oplopen tot circa € 10.000 - € 20.000. Gemaakte kosten worden niet vergoed; ook bij een positieve uitspraak krijgt de provincie Utrecht slechts een marginaal deel terug. In geval van een negatieve uitspraak zijn we mogelijk **niet** verzekerd tegen de miljoenenclaim (€ 8.5 mln.). Dit heeft te maken met de 'rechtsgrond bestuurscompensatie'. Wij zijn druk bezig de kleine letters van de

verzekeringsovereenkomst op dit punt te bestuderen.

2.5.5 Stimuleringsfonds

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2004 is besloten tot de invoering van een Stimuleringsfonds ter grootte van € 65 mln. Het Stimuleringsfonds mag alleen eenmalig worden aangewend voor structuurversterkende projecten binnen zes afgesproken thema's. De projecten mogen voor de provincie geen exploitatieve consequenties hebben voor de toekomst. Daarnaast is het belangrijk dat de projecten inhoudelijk zo nauw mogelijk aansluiten bij het bestaande beleid, maar wel nadrukkelijk additioneel zijn.

Van het beschikbaar gestelde bedrag van € 65 mln. is besloten € 5 mln. af te trekken in verband met de afkoop van derving van rente-inkomsten in de lopende collegeperiode. Daarom is € 60 mln. toegewezen. Deze middelen zijn als volgt over de thema's en portefeuillehouders verdeeld:

Thema	Bedrag	Portefeuillehouder
Versterking Utrechtse economie (bedrijventerreinen en kenniseconomie)	€ 10.000.000	Dhr. dr. G. Mik
Investering in duurzame ontwikkelingen (natuur, landschap en milieu)	€ 15.000.000	Dhr. J. Binnekamp/ Dhr. drs. J.P.J. Lokker
Stedelijke vernieuwing (inclusief sociale samenhang in stedelijk gebied)	€ 10.000.000	Dhr. mr J.H. Ekkers
Cultuurhistorie en behoud erfgoed	€ 10.000.000	Dhr. J.G.P. van Bergen
Zorg en welzijn	€ 10.000.000	Mw. mr J.G.J. Kamp
Instelling grondbank ten behoeve van strategisch grondbeleid	€ 5.000.000	Dhr. mr J.H. Ekkers/ Dhr. J.G.P. van Bergen
Totaal	€ 60.000.000	

In de praktijk komt het erop neer dat voor elk thema geoordeelde middelen bestaan in de aangegeven omvang, waarbij voor provinciale staten de mogelijkheid blijft bestaan om middelen tussen thema's over te hevelen. In 2006 zijn de laatste voorstellen in de besluitvorming gekomen, waarmee voor het hele bedrag afspraken zijn gemaakt. Indien wordt besloten een gedeelte van het eigen vermogen in te zetten voor provinciale projecten, krijgt daarmee het Stimuleringsfonds een vervolg.

2.5.6 Structuurfonds

Bij besluit Bestuur- en Middelen 17/2001 hebben PS besloten tot het instellen van het Structuurfonds. Dit fonds is bedoeld voor dekking van projecten die structuurversterkend zijn. De projecten moeten passen binnen de doelstellingen van de provincie en bijdragen aan nagestreefde lange termijneffecten. Bij de selectie van projecten moeten gemeenten en andere maatschappelijke organisaties binnen de provincie worden betrokken.

We maken een onderscheid in het Provinciaal Structuurfonds en de Reserve dekking Structuurfonds. Het Provinciaal Structuurfonds wordt gevoed door het rendement van de Reserve dekking Structuurfonds. Volgens het PS-besluit d.d. 12-11-2001 worden aan de Reserve dekking Structuurfonds toegevoegd:

- de opbrengsten van de verkoop van de REMU NV;
- vanaf 2004 de gelden die zitten in de reserve voeding POR;
- de vrijval van de zogenaamde bakstenen die samenhangen met de verkoop van de UNA.

De Reserve dekking Structuurfonds betreft de hoofdsom. Deze hoofdsom bestaat ruw geschat uit de opbrengsten van de verkoop van de nutsbedrijven. Het rendement over deze hoofdsom wordt jaarlijks toegevoegd aan het Provinciaal Structuurfonds. Het rendement is jaarlijks beschikbaar voor aanwending. Dat wil zeggen dat de hoofdsom intact blijft, maar dat de opbrengst, het rendement, wordt gebruikt. Deze keuze heeft de provincie gemaakt om zo in staat te zijn om op de langere termijn geld te genereren voor de financiering van gezichtsbepalende projecten.

Aanwending van het Structuurfonds heeft tot nu toe plaatsgevonden voor de projecten Agenda 2010 en ten behoeve van wegeninvesteringen (voor een bedrag van € 8,486 mln.). Door de afronding van de Agenda 2010 projecten vallen er vanaf 2010 middelen vrij. De vrijvallende middelen worden aan het saldo toegevoegd. In de begroting 2007 is dat reeds gedaan.

2.5.7 Inzet eigen vermogen

Het voornemen is om uit het Provinciaal Structuurfonds de komende periode ongeveer € 150 mln. te onttrekken (zie ook BEM 24-4-2006). Wij stellen hierin een knip voor tussen het landelijk gebied en het stedelijk gebied van 50%-50%. Zie ook de strategienota behorend bij dit document.

2.6 Oud-voor-nieuw: Ruimte voor nieuw beleid

De voorbije jaren hebben wij regelmatig stilgestaan bij het creëren van ruimte voor nieuw beleid door het verminderen van bestaande activiteiten. Deze discussie wordt algemeen oud-voor-nieuw genoemd.

De middelen voor nieuw beleid kunnen PS expliciet beschikbaar stellen via de begroting of eventueel via de Voorjaarsnota. Hiervoor reserveren PS bedragen. Standaard voegen PS € 2 mln. toe aan de begroting voor nieuw beleid. Hiermee is er een zekere ruimte om in te spelen op de actualiteit of om bestaand beleid te intensiveren. Afhankelijk van de financiële positie van de provincie wordt jaarlijks de overige beschikbare ruimte voor meerdere jaren bepaald. Bij de toekenning van de bedragen wordt er een maximum termijn gehanteerd van vier jaar. Structurele gelden worden alleen toegekend waar dit noodzakelijk is, bijvoorbeeld voor langlopende contracten, en daar waar reeds eerder middelen zijn toegekend en inmiddels beoordeling heeft plaatsgevonden. In alle andere gevallen zal er eerst een evaluatie plaatsvinden. Op grond hiervan kan te zijner tijd worden besloten dit beleid en deze middelen voor de jaren daarna opnieuw af te wegen. Slechts een gedeelte van het nieuwe beleid is dus structureel. Daarmee heeft deze systematiek ook kenmerken in zich van oud-voor-nieuw: projecten lopen af en kunnen bij voldoende beschikbare middelen weer vervangen worden door nieuwe projecten. Verschuivingen van het ene programma naar een ander programma zijn immers onderworpen aan de goedkeuring door provinciale staten en worden via begrotingswijzigingen in elk geval expliciet onder de aandacht gebracht. De verschuivingen waarover we het hier hebben, vinden binnen de bestaande kaders en regels plaats en worden normaliter dan ook niet expliciet gemeld.

Een ander, meer drastisch instrument om ruimte vrij te maken voor nieuw beleid zijn ombuigingen of bezuinigingen. Wanneer men het heeft over oud-voor-nieuw wordt al gauw de associatie gemaakt met bezuinigingen. In de afgelopen collegeperiode is er een aantal ombuigingen geweest. In de nieuwe collegeperiode kan het college bestaand beleid heroverwegen of anders invullen.

Wij houden er rekening mee dat de rijksoverheid in de komende jaren zal overwegen om te bezuinigen op het provinciefonds.

2.7 Samenvattende ruimte in de meerjarenramingen 2007-2011

De in de paragrafen 2.2 tot en met 2.5 toegelichte financiële ontwikkelingen en besluiten vatten wij in de hieronder staande tabel samen. De in deze tabel opgenomen bedragen betreffen, per saldo, de mutaties in vergelijking met de ramingen in de Begroting 2007.

Als we uitgaan van de voorgaande paragrafen en de beschikbare vrije ruimte inzetten, komen we uiteindelijk tot een saldo ter afweging voor het nieuwe college.

(bedragen x € 1.000)

Meerjarenraming 2007 – 2011	2007	2008	2009	2010	2011
Saldo primitieve Begroting 2007	2.808	17.387	26.448	30.277	39.507
Moties/amendementen	-1.470				
Beginsaldo Overdrachtsdocument	1.338	17.387	26.448	30.277	39.507
Motorrijtuigenbelasting	666	670	740	782	2.555
Provinciefonds	-6	513	522	121	49
Onvermijdbaar	-1.557	-891	-891	-891	-891
Beschikbaar Overdrachtsdocument 2007	441	17.679	26.819	30.289	41.220

HOOFDSTUK 3 PROGRAMMA'S

Programma 1.1 Algemeen bestuur

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. NV-Utrecht / vervolg NV-Ontwikkelingsvisie

In de NV-Ontwikkelingsvisie wordt onder meer aangegeven hoe groot de verstedelijkingsopgave is voor de periode 2015-2030 en welke mogelijkheden er zijn om hieraan tegemoet te komen. Daarbij is de vraag relevant in hoeverre wij andere regio's, waaronder Flevoland, nodig hebben om de druk op het NV-gebied op te vangen. Zeer essentieel is de vraag in hoeverre het Rijk investeringen op het Utrechtse moet richten. Bij de raadpleging van achterbannen van de deelnemers in de NV Utrecht wordt hun gevraagd of zij ermee de Ontwikkelingsvisie willen aanmerken als kader voor de volgende vervolgstappen. Die vervolgstappen zijn:

- Een strategische agenda voor nader overleg met de regio en met het Rijk (daarbij gaat het vooral ook over het overleg met het Rijk over het spanningsveld tussen de groenblauwe kwaliteiten, nationale landschappen en de verstedelijkingsopgave);
- Een agenda voor de nadere gebiedsgerichte verkenningen met als centrale vraag of de in de Ontwikkelingsvisie geschetste mogelijke ontwikkelingsrichtingen ook daadwerkelijk haalbaar zijn;
- Een agenda voor twee sectorale uitwerkingen; de groenblauwe visie en het opstellen van een infrastructureel investeringsprogramma in samenhang met de beide Planstudies infrastructuur (hierbij zal de provincie zwaar aan de lat staan; onder meer resp. REG/RLO en WVV).

Voor de uitvoering van de gebiedsgerichte verkenningen is een werkbudget nodig. Vooralsnog denken wij aan € 250.000. De onderbouwing daarvan is vastgelegd in het onderzoek naar de haalbaarheid van potentiële ontwikkelingen zoals opgenomen in de NV Ontwikkelingsvisie.

Overig nieuw beleid

2. Communicatie met inwoners

Naar aanleiding van de communicatiecampagne rond de provinciale statenverkiezingen in 2003 hebben wij een plan gemaakt voor een meerjarenprogramma, gericht op intensieve publiekscommunicatie in de aanloop naar de verkiezingen van 2007. Deze publiekscampagne is in 2005 van start gegaan. De campagne heeft tot doel:

1. de inwoners te informeren over de taken en projecten van provincie Utrecht die de inwoners raken in hun werk, wonen of vrije tijd;
2. de inspanningen van de provincie en de resultaten die daarmee worden geboekt zichtbaar te maken. In 2007 wordt in aanvulling daarop opnieuw een intensieve communicatiecampagne rond de statenverkiezingen gehouden.

Evaluatie van deze ervaringen (meerjaren publiekscampagne en aansluitend verkiezingscampagne) moet uitwijzen of er draagvlak bestaat voor een permanente intensieve communicatie met inwoners door middel van informatievoorziening, bijeenkomsten en debatten. Het daarvoor te ramen budget bedraagt € 500.000 per jaar met ingang van 2008 en € 500.000 extra in het verkiezingsjaar 2011, voor onder meer campagnekosten

Verdere intensivering van de inwonercommunicatie is mogelijk, bijvoorbeeld door daartoe extra zendtijd in te kopen via RTV Utrecht en door de ontwikkeling en uitvoering van bestuurseducatieve acties zoals een jongerenparlement, een statenspel, lespakketten en rondleidingen. Een dergelijke verdergaande intensivering zal naar verwachting leiden tot een extra beslag op de beschikbare middelen van ca. € 250.000 per jaar.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 1.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	250				
- Gebiedsgerichte verkenningen	250				
Overig nieuw beleid		500	500	500	1.000
- Communicatie met inwoners		500	500	500	1.000
TOTAAL	250	500	500	500	1.000

Programma 1.4 Bedrijfsvoering

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. DigiDIV – Digitaal Werken

DigiDIV staat voor het herontwerpen en digitaliseren van de documentaire werkprocessen (workflow en documentflow). Vooral de aandacht voor workflow zal nodig zijn om de termijnen uit de nieuwe AWB te halen. Het niet halen van de termijn heeft in de nieuwe AWB aanzienlijke, veelal financiële, gevolgen. Ook de rechtmatigheid stelt hoge eisen aan het op orde hebben van dossiers.

Het project DigiDIV - Digitaal werken staat niet op zichzelf, maar is een schakel in een keten van activiteiten gericht op de versterking van de kwaliteit van de provincie. Andere schakels zijn de projecten NOVA (huisvesting), Organisatie in Ontwikkeling (OinO) en E-provincies. DigiDIV vormt voor een groot deel van deze trajecten een randvoorwaarde voor het slagen ervan.

Voor het gehele project hebben wij thans € 5 mln. beschikbaar. De hoogte van dat bedrag is vastgesteld op basis van het vooronderzoek van eind 2005. De projectgroep werkt momenteel druk aan het functionele en technische ontwerp dat resulteert in een pakket van eisen voor de aanbesteding. Dit ontwerp moet februari 2007 gereed zijn. Dan is het ook mogelijk het uiteindelijk benodigde budget te bepalen.

Wij verwachten dat de gereserveerde € 5 mln. toereikend is voor de realisatie van de eerste fase van digitalisering (6 à 7 processen). Uit informatie over digitaliseringstrajecten bij andere provincies en overheidsinstellingen blijkt dat dit bedrag waarschijnlijk niet toereikend is voor het hele digitaliseringproces. Het bedrag dat aanvullend nodig zal zijn, is afhankelijk van het ambitieniveau waarover de staten zich nog moeten uitspreken. Gedacht moet worden aan verschillende scenario's waarbij het aantal processen dat wordt gedigitaliseerd, verschilt. De opties zijn:

- zelf aanschaffen van een Document Management Systeem (DMS) en beperkt digitaliseren
- zelf aanschaffen van een DMS en volledig digitaliseren
- aanbesteden van digitalisering als dienst (een bedrijf levert gedigitaliseerde post).

Er zullen de komende tijd keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de aard en omvang van digitaal werken in relatie tot een flexibel kantoorconcept en het aantal processen dat daarvoor gedigitaliseerd moet worden. Afhankelijk van te maken keuzes, kunnen de kosten oplopen tot een extra bedrag van ten minste € 5 mln. (veronderstelling: € 1,25 mln. vanaf 2008 t/m 2011).

2. Huisvesting

Huisvesting

Eind 2005 hebben PS ingestemd met het voorstel om vervangende huisvesting voor de laagbouw (de Sterren) te realiseren. Ten behoeve van de besluitvorming is een voorlopige calculatie en begroting op basis van standaard kantooromgeving opgesteld. PS hebben voorlopig een bedrag van € 2,8 mln. beschikbaar gesteld voor additionele structurele huisvestingslasten, daarnaast is voorlopig een bedrag van € 1,2 mln. beschikbaar gesteld voor projectkosten tot 2007. Inmiddels is het Programma van Eisen gereed en blijkt dat de realisatie mogelijk is binnen het genoemde budget, naast een eenmalig bedrag van € 3,4 mln. voor incidentele kosten, waaronder tijdelijke huisvesting, projectkosten en risicokosten van 3 maanden uitstel van het project. Het Programma van Eisen wordt door GS vastgesteld en wordt behandeld in de eerste PS-vergadering in de nieuwe samenstelling.

3. Andere Overheid/Elektronische overheid

Een belangrijk deel van de opgaven op het gebied van Andere Overheid en elektronische dienstverlening is gebaseerd op wettelijke verplichtingen, onder meer vanwege de Basisregistratie van personen, adressen en percelen. Daarvoor is in 2008, 2009 en 2010 incidenteel € 200.000 per jaar nodig. Er dient rekening gehouden te worden met structurele kosten voor wettelijke verplichtingen in de jaren 2008 tot en met 2010 van respectievelijk € 100.000, € 100.000 tot € 150.000.

In het verlengde daarvan zal de digitale dienstverlening zich in snel tempo verder ontwikkelen. De provincie wil voorbereid zijn. In de loop van 2007 wordt een nieuw provinciaal portaal ingevoerd. Deze ontwikkeling zet de deur open voor 7x24 uur per week dienstverlening. Om dat te realiseren is het nodig dat burgers en bedrijven digitale transacties met de provincie kunnen aangaan. De backoffice-systemen en processen van de provincie zullen daarop moeten worden aangepast. Het informatieverkeer met andere diensten zal verder gedigitaliseerd gaan worden. Bovendien zal de provincie moeten beschikken over een ICT-infrastructuur waarmee dit alles tot stand gebracht kan worden. Die infrastructuur zal moeten voldoen aan eisen op het gebied van betrouwbaarheid, beschikbaarheid en continuïteit. De kosten die voor dit programma gemaakt moeten worden, bestaan uit éénmalige kosten van ontwikkeling en implementatie en de jaarlijks terugkerende kosten van beheer. De incidentele ontwikkel- en implementatiekosten bedragen in 2008, 2009 en 2010 jaarlijks € 200.000. De structurele kosten bedragen in deze jaren respectievelijk € 100.000, € 150.000 en € 200.000. De incidentele kosten voor beschikbaarheid van het programma bedragen in 2008 € 300.000. De structurele kosten hiervoor

bedragen in 2009 en in 2010 € 150.000. De incidentele kosten voor het faciliteren van ketensamenwerking m.b.v. ICT. bedragen van 2008 tot en met 2010 jaarlijks € 100.000.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 1.4	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-676	4.249	2.535	3.471	2.309
- DigiDIV		1.250	1.250	1.250	1.250
- Andere Overheid/Elektronische overheid:					
<i>Wettelijke verplichtingen</i>		300	300	450	150
<i>Portaal</i>		300	350	400	200
<i>Beschikbaarheid</i>		300	150	150	150
<i>Ketenintegratie</i>		100	100	100	-
- Huisvesting	-676	1999	385	1121	559
Overig nieuw beleid	-	-	-	-	-
TOTAAL	-676	4.249	2.535	3.471	2.309

Programma 2.1 Ruimtelijke Ontwikkeling

Harde afspraken maar nog geen volledige financiële dekking

1. Groot-Mijdrecht Noord

Naar aanleiding van geconstateerde lokale en regionale waterproblemen hebben de provincie Utrecht, het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht, de gemeente De Ronde Venen en het expertisenetwerk gebiedsontwikkeling Habiforum een verkenning uitgevoerd naar de toekomst van polder Groot Mijdrecht Noord, ten westen van de Vinkeveense Plassen. Vijf strategieën zijn uitgewerkt, beoordeeld en vergeleken met de situatie dat niet wordt ingegrepen. Binnenkort moeten wij de voorkeursstrategie kiezen.

Wij hebben in vervolg van ons besluit van 21 november 2006 voorgesteld ten minste € 23 mln. ten laste van het Structuurfonds te labelen voor Groot Mijdrecht Noord, te weten € 11 mln. in 2007 en € 12 mln. in 2008. Het betreft vooralsnog een inspanningsverplichting. Voor de definitieve besluitvorming door PS wordt de financiële dekking onderbouwd met onder meer een risicoanalyse.

2. Ecoducten

In het kader van het Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO) van het Rijk, hebben de ministers van Verkeer en Waterstaat en Landbouw, Natuurbeheer en Voedselveiligheid financiële middelen beschikbaar gesteld om de knelpunten tussen de rijksinfrastructuur en de ecologische hoofdstructuur (EHS) op te lossen. Een deel daarvan is inmiddels in concrete projecten uitgewerkt en in de begroting vastgelegd. Er resteren nog de volgende projecten.

In 2003 hebben PS bij motie gevraagd om bij Agenda 2010, Hart van de Heuvelrug de realisatie van faunapassages mee te nemen. In dit kader zijn twee ecoducten over de N237 in voorbereiding genomen. Het betreft ecoducten bij Soesterberg en Beukbergen. De financiering van naar schatting € 7 mln. maakt onderdeel uit van de Verevening rood voor groen. In het kader van het Strategisch Mobiliteitsplan Provincie Utrecht is €1 mln. voor het ecoduct N237 Soesterberg beschikbaar gesteld.

Om de continuïteit van het Meerjarenprogramma Prioriteiten Ecopassages bij provinciale wegen in Utrecht te waarborgen, is in 2006 een verkenning uitgevoerd voor drie strategisch belangrijke ecoducten bij provinciale wegen op de Utrechtse Heuvelrug. In 2007 zullen ons voorstellen worden gedaan voor de verdere uitwerking en financiering van het Meerjarenprogramma.

Voor de periode 2007 - 2011 gaat het volgens de bestaande planning om de volgende kosten:

2007 € 4,25 mln.; 2008 € 8,05 mln.; 2009 € 5,3 mln.; 2010 € 5,65 mln.; 2011 € 5,8 mln.

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

3. Meerjarenactieprogramma Streekplan 2008-2011 (MAP 2008-2011)

Voor de uitvoering van het MAP 2005-2007 is € 10,5 mln. (3 x € 3,5 mln.) gereserveerd. Het grootste deel van de middelen is beschikbaar gesteld voor de uitvoering van vijf strategische uitvoeringsprojecten. Dat zijn binnenstedelijke woningbouw Utrecht en Amersfoort; regionaal bedrijventerrein Woerden; Linschoterwaard; Grebbelinie en Groot-Mijdrecht Noord. De uitwerking en uitvoering van deze projecten zijn voortvarend ter hand genomen. Uit de voortgangsrapportages van het MAP blijkt dat een aantal uitvoeringsprojecten ook na 2007 doorloopt en om de (financiële) betrokkenheid van de provincie vraagt. In verschillende projecten maken de betrokken partijen nu al afspraken die betrekking hebben op de periode ná 2007. Ook van de provincie wordt een standpunt gevraagd. Enkele projecten lopen samen met het ILG/AVP. Dat maakt een doorkijk naar 2013 noodzakelijk.

Het MAP is bedoeld om het 'gat' te dichten dat bestaat tussen het Streekplan en de concrete uitvoeringspraktijk. Voor de nieuwe collegeperiode periode 2007-2011 kan een nieuw MAP-Streekplan worden opgesteld.

Doorlopende uitvoeringsprojecten en acties uit de vorige periode zullen daarin worden opgenomen. Daarnaast zal er geput worden uit de (te actualiseren) groslijst van gebiedsprojecten die voorafgaand aan het MAP- 2005-2007 is opgesteld. Nieuwe kansen die zich voordoen om te komen tot uitvoering van het Streekplan 2005-2015 zullen eveneens worden verwerkt. Het MAP 2007-2011 richt zich dan niet op de concrete uitvoering zelf: daarin wordt al via onder meer de Agenda Vitaal Platteland en de Provinciale Investeringsimpuls Binnenstedelijke Woningbouw voorzien. Dit streven wordt betrokken bij de evaluatie van het MAP-Streekplan, die eind 2006, begin 2007 wordt uitgevoerd. Dan ontstaat ook een beter gefundeerd beeld van de benodigde financiën. Rekeninghoudend met de uitvoering van het Streekplan 2005-2015 geven wij in overweging om voor de periode 2007-2011 de bijdrage te continueren met een jaarlijks bedrag van € 3,5 mln.

Overig nieuw beleid

4. Uitvoering plan van aanpak bouwstagnatie

De acties ter uitvoering van het plan van aanpak hebben financiële gevolgen. PS hebben onder andere besloten dat er extra gelden voor binnenstedelijke locaties beschikbaar worden gesteld als met de gemeente Utrecht een integraal afsprakenkader wordt bereikt over de realisatie van 7.000 woningen in de locatie Rijnenburg binnen de

streekplanperiode.

Daarnaast zal de uitvoering van het plan van aanpak de komende jaren op een aantal onderdelen doorwerken. Daartoe zijn te rekenen het waar mogelijk reduceren c.q. opheffen van provinciale belemmeringen en de uitvoering van een integraal beleid voor starters op de woningmarkt, onder meer door een provinciale impuls voor startersleningen en starterswoningen. Afhankelijk van de te hanteren criteria en de omvang van de doelgroep die daarmee bereikt moet worden, zal het daarvoor benodigde budget kunnen variëren tussen € 5 en € 15 mln. (Aanname: van 2008 t/m 2011 € 2,5 mln. per jaar).

Voor een substantiële impuls met een merkbaar effect op de versnelde ontwikkeling van de binnenstedelijke woningbouw moet gedacht worden aan de inzet van enkele tientallen miljoenen euro's.

Tot en met 2007 is de financiering van een aanjaagteam veiliggesteld. Voortzetting daarvan vergt een budget van € 150.000 per jaar. In 2006 is door PS € 500.000 beschikbaar gesteld als werkbudget voor het aanjaagteam. Het huidige aanbod eindigt op 1 juli 2007. Voortzetting daarvan brengt nieuwe extra kosten met zich mee.

5. Gebiedsvisie Vechtstreek

Momenteel wordt een gebiedsvisie voor de Vechtstreek opgesteld. Aanleidingen hiertoe vormden ons besluit van 16 december 2005, de wensen uit de streek, de evaluatie van het Restauratieplan Vecht (RPV) en de motie "één gebiedsvisie vechtstreek" van PvdA en VVD van 15 mei 2006. Het doel van het project Gebiedsvisie Vechtstreek is het opstellen van een overkoepelende, integrale visie op de kwaliteit van de Vechtstreek, die alle lopende initiatieven in de Vechtstreek bundelt. Hiermee ontstaat een gemeenschappelijk en integraal kader waarbinnen alle partijen in het gebied hun activiteiten kunnen uitvoeren.

De visie moet dienen als kader voor andere plannen en moet daartoe richtinggevende keuzes bevatten om zo samenhang te brengen in datgene waarmee overheden en anderen in het gebied bezig zijn. Centraal in de aanpak staat het credo 'behoud van kwaliteit door ontwikkeling'. De visie moet behalve voor ons ook acceptabel zijn voor provinciale staten en heeft een uitvoeringsgericht karakter. Het gebied beslaat delen van zowel de provincies Utrecht als Noord-Holland.

In februari 2007 wordt door de stuurgroep gebiedsvisie Vechtstreek een *ambitiedocument* aangeboden aan de betrokken besturen (provincies, gemeenten, hoogheemraadschap Amstel en Vecht). Op basis van dit document worden de maanden maart tot en met juli 2007 benut om een *projectenatlas* op te stellen, waarin lopende en nieuwe projecten worden opgenomen.

Het project kent een projectorganisatie waarin het project inhoudelijk wordt aangestuurd door de stuurgroep. De provincie levert de mensen en middelen om de visie op te stellen en in gang te zetten. Het is aan de publieke en private partijen in het gebied om de komende jaren mede uitvoering te geven aan de gebiedsvisie. De gevraagde investeringsopgave is vooraf niet te bepalen; daarin komt pas inzicht bij het verschijnen van het ambitiedocument (februari 2007).

6. Subsidie in het kader van het Stimuleringsfonds Stedelijke vernieuwing voor het project Binnenstad Wateras/Hollandse IJssel gemeente Nieuwegein

De gemeente Nieuwegein heeft een subsidieaanvraag ingediend voor het project "Binnenstad Wateras/Hollandse IJssel". Een provinciale bijdrage voor het project zou gaan naar de aanleg van een wandel- en fietspromenade, die samen met het stadsbalkon met ondergronds parkeren als één samenhangend geheel wordt gerealiseerd. Wij geven aan dat hiervoor een bedrag van € 3 mln. voor Nieuwegein beschikbaar gesteld zou kunnen worden.

Afspraken met de gemeente over de subsidiebijdrage worden vastgelegd in een prestatieovereenkomst.

Voor dit doel is in het Stimuleringsfonds, thema stedelijke vernieuwing, een budget van € 1,58 mln. beschikbaar.

In de Voorjaarsnota 2006 is een pm-post opgenomen voor "gemeentelijke binnenstedelijke initiatieven in (o.a.) de gemeente Nieuwegein". Voor het resterende bedrag van € 1,42 mln. zal nog dekking moeten worden gevonden.

7. Implementatie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening/Provinciale structuurvisie

In 2005 is de Nota Ruimte vastgesteld. Eén van de rode draden hierin is gebiedsontwikkeling. Instrumenten om dit vorm te geven zijn onder meer de nieuwe Wet Ruimtelijke Ontwikkeling en de Grondexploitatiewet. De nieuwe Wet RO zal waarschijnlijk begin 2008 in werking treden. Een goede implementatie van deze wet is van belang. Daarbij moet onder andere gedacht worden aan het voorbereiden van de eigen organisatie en het tijdig beschikbaar hebben van adequate sturingsinstrumenten. De nieuwe WRO bevat de plicht voor provincies (ook voor het Rijk en gemeenten) om haar ruimtelijke beleid neer te leggen in één of meer structuurvisies. Dit is een strategisch beleidsdocument over een bepaald gebied of thema. Eén van de instrumenten om het beleid door te laten werken is een verordening. De nieuwe Wet biedt de mogelijkheid om een verordening vast te stellen, maar verplicht dit niet. De Handleiding bestemmingsplannen voldoet niet als 'verordening'.

De Invoeringswet voor de nieuwe WRO zal overgangsbepalingen bevatten. Daarin zal naar verwachting worden bepaald dat vastgestelde streekplannen worden aangemerkt als structuurvisies in de zin van de nieuwe WRO.

Daarmee blijft het Streekplan 2005-2015 na de inwerkingtreding van de WRO gewoon geldig. Mogelijk wordt in de overgangsregeling bepaald dat het noodzakelijk is bij de vastgestelde streekplannen aan te geven welke aspecten van 'provinciaal belang' worden geacht.

De gevolgen van de implementatie van de nieuwe WRO zullen een plek in de provinciale huishouding moeten krijgen. Zo is het denkbaar dat in 2008 gestart wordt met de voorbereiding van een provinciale structuurvisie. De verkenningen in het kader van de Ontwikkelingsvisie NV-Utrecht en het Groene Hart zullen daarbij een rol spelen. Om een structuurvisie op te kunnen stellen, is een werkbudget nodig. Wij denken aan € 1 mln. Voor de raming van deze kosten vinden wij aansluiting bij de wijze waarop thans de kosten van het maken van een Streekplan worden geraamd. Wij verwachten echter dat er door de nieuwe werkwijze ook een bedrag zal kunnen vrijvallen. Op dit moment kunnen wij daarvan nog geen indicatie geven.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 2.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	15.250	20.050	5.300	5.650	5.800
- Groot-Mijdrecht Noord	11.000	12.000			
- Ecoducten	4.250	8.050	5.300	5.650	5.800
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		3.500	3.500	3.500	3.500
- MAP 2008-2011		3.500	3.500	3.500	3.500
Overig nieuw beleid		4.920	2.500	2.500	2.500
- Aanpak bouwstagnatie		2.500	2.500	2.500	2.500
- Het project Binnenstad Wateras/Hollandse IJssel gemeente Nieuwegein		1.420			
- Implementatie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening/Provinciale structuurvisie		1.000			
TOTAAL	15.250	28.470	11.300	11.650	11.800

Programma 2.8   Agenda Vitaal Platteland

Harde afspraken maar nog geen volledige financiële dekking

Op 11 december 2006 hebben PS de Agenda Vitaal Platteland (AVP) vastgesteld. Dit betekent één integrale programmering voor het landelijk gebied over de periode 2007-2013, waarin al het beleid in uitvoering is opgenomen. Naast de programmering van de provinciale middelen gaat het ook om de rijksmiddelen in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) en de Europese middelen voor plattelandsonwikkeling (POP-2). Deze rijks- en Europese middelen zijn vanaf 1 januari 2007 in de provinciale begroting opgenomen.

De totale omvang van de ambitie in de AVP voor zeven jaar betreft circa € 600 mln. Van de € 600 mln. heeft € 234 mln. betrekking op afspraken met het Rijk. Het Rijk gaat zelf € 189 mln. bijdragen. De provincie heeft op dit moment € 65,8 mln. beschikbaar. Hiervan is € 44,8 mln. gereserveerd voor de realisatie van de afspraken met het Rijk en € 21 mln. vastgelegd in overige activiteiten. De dekking van de € 44,8 mln. komt voor € 18,7 mln. uit de lopende begroting en voor de overige € 26,1 mln. is een reservering gemaakt in het Provinciaal Structuurfonds. Daarnaast is in de AVP de intentie uitgesproken dat de provincie de komende jaren nog eens € 150 mln. beschikbaar stelt. Een nadere uitsplitsing is uitgewerkt in bijlage 2. De financiële dekking is nog niet hard en is daarom opgenomen in dit overdrachtsdocument voor het nieuwe college. Naast de bijdragen van het Rijk (€ 189 mln.) en de provincie (€ 215,8 mln.), is vanuit de EU-programma's naar verwachting € 19 mln. beschikbaar. De overige middelen zullen uit regionale cofinanciering en andere financiële bronnen moeten komen.

1.   Activiteiten

De Agenda Vitaal Platteland heeft betrekking op de thema's natuur (incl. milieu, bodem en water), landschap en cultuurhistorie, sociaal economische vitaliteit en reconstructie.

In de opzet van de AVP is ervoor gekozen om de uitvoering van het beleid zo dicht mogelijk bij de gebieden te leggen. Zij krijgen een belangrijke rol in de uitvoering van de AVP. De provincie is hiervoor opgedeeld in vijf deelgebieden (Gelderse Vallei/Eemland, Heuvelrug, Utrecht Midden, Kromme Rijngebied en Westelijk Utrecht). Per AVP gebied komt er een uitvoeringsprogramma voor een periode van zeven jaar. Hiervoor is een bandbreedte van beschikbare budgetten aangegeven, waarbij een verdeling is gemaakt tussen thema's en gebieden. In de loop van 2007 zullen de meerjarenuitvoeringsprogramma's definitief door PS worden vastgesteld. Partijen worden gebonden aan het programma op basis van gebiedsovereenkomsten waarvoor wij de overeenkomsten zullen afsluiten. Alle lopende activiteiten in het landelijk gebied maken onderdeel uit van de AVP. Nieuwe Hollandse Waterlinie, de Grebbelinie en Groot Mijdrecht Noord zijn, als gebiedsgerichte projecten, opgenomen in de provinciale AVP 2006-2013. De uitvoeringsprogramma's voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Grebbelinie zijn niet volledig gedekt met de in de AVP opgenomen middelen (zie paragraaf 2. hieronder voor de noodzakelijke reparatie). Niet alle activiteiten komen in het gebiedsuitvoeringsprogramma. Indien dat effectiever is, zal de provincie zelf de uitvoering thematisch ter hand nemen.

In de AVP zijn ook activiteiten opgenomen die in dit document zijn beschreven bij programma 3.1.

2.   Nieuwe Hollandse Waterlinie en Grebbelinie

In de AVP 2007-2013 zijn middelen opgenomen die het mogelijk maken het project Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) op een minimaal inspanningsniveau te realiseren. Daarmee zijn de gebiedsprogramma's, waaraan de provincie zich heeft gecommitteerd, niet te realiseren. Wij zetten in op een hogere ambitie en stellen voor om daarvoor € 14 mln. extra aan middelen beschikbaar te stellen. De kosten van het uitvoeringsprogramma Grebbelinie zijn € 40 mln. De provincie moet hiervan minimaal de helft financieren (cofinanciering), dat wil zeggen: € 20 mln. Binnen het kader van de AVP Utrecht 2007-2013 is circa € 10 mln. aan provinciale middelen opgenomen. Om aan de cofinancieringsafspraken tegemoet te komen is aanvullend € 10 mln. nodig. Dat impliceert een jaarlijkse last van € 4,0 mln. met ingang van 2008.

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

In het kader van de voortzetting van activiteiten vanuit het huidige coalitieakkoord en de voorjaarsnota's wordt voorgesteld de volgende activiteiten mee te nemen in de prioritering van de uitvoeringsprogramma's AVP. Van 2010 t/m 2011: Ecologische verbindingzones (€ 90.000); voor de periode 2008-2011: Ecologische verbindingzones (€ 250.000), Particulier natuurbeheer (€ 45.000); Geïntegreerd Bosbeheer (€ 25.000); Heideherstel (€ 70.000); Stimuleren agrarisch natuurbeheer via LBU (€ 45.000); Coördinator Weidevogelbeheer (€ 65.000); Uitvoering landschapsbeleid (€ 50.000); Witte gebiedenbeleid (€ 50.000), Groene diensten (€ 125.000) en voor de periode 2009 t/m 2011: Platteland in Ontwikkeling (€ 500.000 per jaar).

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007

Bedragen x € 1.000

Programma 2.8	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	24.000	27.000	28.000	31.000
- Uitvoering Agenda Vitaal Platteland		20.000	23.000	24.000	27.000
- Co-financiering Nieuwe Hollandse Waterlinie en Grebbelinie		4.000	4.000	4.000	4.000
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	725	1.225	1.315	1.315
- Ecologische verbindingszones		250	250	340	340
- Particulier natuurbeheer		45	45	45	45
- Geïntegreerd Bosbeheer		25	25	25	25
- Heideherstel		70	70	70	70
- Stimuleren agrarisch natuurbeheer via LBU		45	45	45	45
- Coördinator Weidevogelbeheer		65	65	65	65
- Uitvoering landschapsbeleid		50	50	50	50
- Witte gebiedenbeleid		50	50	50	50
- Groene diensten		125	125	125	125
- Platteland in Ontwikkeling			500	500	500
Overig nieuw beleid	-	-	-	-	-
TOTAAL	-	24.725	28.225	29.315	32.315

Programma 3.1 Water

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. Uitvoering Waterhuishoudingplan

In het coalitieakkoord 2003-2007 was jaarlijks tot en met 2007 € 1,5 mln. beschikbaar voor de uitvoering van het Waterhuishoudingplan (WHP). Het huidige WHP, dat PS in 2004 hebben vastgesteld, loopt door tot en met 2010. Om dit strategische plan voort te zetten (exclusief nieuwe ontwikkelingen), is voor de jaren 2007 tot en met 2011 een bedrag van € 2,8 mln. nodig, waarvan € 1,6 mln. in 2008 en € 0,4 mln. in de jaren 2009, 2010 en 2011. De financiële planning voor de jaren 2008 t/m 2011 is gebaseerd op gegevens van 2004. Gezien de actuele ontwikkelingen rondom water, het klimaat en het groter wordende maatschappelijke belang van waterveiligheid verwachten wij dat er aanvullend budget nodig is van ten minste de omvang die het had tot 2008.

Overig nieuw beleid

2. Europese kaderrichtlijn water

De Implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zal conform nationale en Europese regelgeving plaatsvinden. Medio 2007 wordt gestart met de definitieve voorstellen om de bestaande waterplannen aan te passen. In 2008 gaan deze in de inspraakprocedure, zodat in 2009 de stroomgebiedbeheersplannen kunnen worden vastgesteld. De Monitoringsprogramma's KRW voor beide stroomgebieden zijn in 2006 op basis van de nulmeting definitief gemaakt. Het realiseren van de doelen van de Kaderrichtlijn water brengt aanzienlijke kosten met zich mee. Een nog nader te bepalen deel daarvan komt mogelijk voor rekening van de provincie Utrecht.

3. Regionale waterkeringen en waterveiligheid

In PS van 13 november 2006 is een amendement aangenomen waarin wordt gevraagd om meer aandacht voor de regionale keringen en waterveiligheid. Voor dit onderwerp zal naar verwachting komende jaren extra geld nodig zijn. Vooralsnog gaan wij uit van ca € 700.000, mogelijk verdeeld over enkele jaren (aanneem: € 175.000 van 2008 t/m 2011).

4. Ruimte voor de Rivier

Het project Ruimte voor de Rivier voorziet in een rivierkundige maatregel, uit te voeren in de uiterwaarden bij Vianen, Houten en Nieuwegein. Deze maatregel is opgenomen in de PKB Ruimte voor de Rivier. De provincie treedt voor deze maatregel op als initiatiefnemer namens het projectbureau Ruimte voor de Rivier. In die hoedanigheid vertegenwoordigt de provincie de regio. Uitvoering van de maatregel staat gepland vanaf 2010. In de PKB is € 22,9 mln. gereserveerd voor uitvoering van de maatregel. Dit budget is uitsluitend bestemd voor rivierkundige veiligheidswinst. Om in het project meerwaarde voor de regio in te bouwen en om bij de uitvoering van de PKB maatregel zorg te dragen voor een betere Ruimtelijke Kwaliteit, dient de provincie voor de uitvoeringsperiode van het project extra budget te reserveren. Hierbij denken we aan € 2 mln. per jaar, van 2010 t/m 2014.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 3.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	1.600	400	400	400
- Uitvoering Waterhuishoudingplan		1.600	400	400	400
Overig nieuw beleid	-	175	175	2.175	2.175
- Regionale waterkeringen en waterveiligheid	-	175	175	175	175
- Ruimte voor de Rivier	-	-	-	2.000	2.000
TOTAAL	-	1.775	575	2.575	2.575

Programma 3.2 Milieu

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. Voortzetting Provinciaal Milieu Plan

Voor de uitvoering van het Provinciaal Milieuplan (PMP) is in het coalitieakkoord 2003-2007 € 1,5 mln. en in de Voorjaarsnota 2004 € 1,4 mln. per jaar beschikbaar gesteld tot en met 2008 ter aanvulling van de structurele middelen. Dit geld is bestemd voor de dekking van kosten verdeeld over alle onderdelen van het PMP. Voor de jaren na 2008 vallen de beschikbaar gestelde middelen weg. In 2008 wordt een nieuw PMP opgesteld. Dan zal ook blijken hoeveel geld nodig zal zijn.

Om het beleid in zijn huidige vorm voort te kunnen zetten is in 2008 nog additioneel € 450.000 nodig. Voor de periode tot en met 2011 zal jaarlijks circa € 3 mln. (2009 t/m 2011) nodig zijn. Deze extra kosten zijn het gevolg van kleinere kostenstijgingen op een groot aantal activiteiten.

2. Luchtkwaliteit

De taken binnen het beleidsveld luchtkwaliteit zijn de laatste twee jaar sterk toegenomen. Met name de fijnstofproblematiek heeft veel aandacht gekregen. De wettelijke regelgeving in de nieuwe wet Luchtkwaliteit (gewijzigde wet milieubeheer) en het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit) zijn in een afrondende fase. Naar het zich laat aanzien zal de hoeveelheid werk structureel op dit hogere niveau blijven. Wij houden rekening met uitbreiding van de personeelsformatie voor dit doel. De kosten daarvan zullen ca. € 112.000 per jaar bedragen.

Een belangrijke impuls aan de verbetering van de luchtkwaliteit zal worden gerealiseerd door het in oktober 2006 door de staten vastgestelde Programma Luchtkwaliteit provincie Utrecht. Binnen dit programma worden vier projecten uitgevoerd voor een totaal bedrag van € 7,11 mln. Het project “Schoner openbaar vervoer” betreft de concessieverlening waarin middelen beschikbaar worden gesteld (€ 3,66 mln.) om aan de strenge Europese EEV-norm te kunnen voldoen. Daarnaast zijn er de projecten “doorstromingsmaatregelen”, het project “stimuleren alternatieve vervoerswijzen” en het grote project Rijden op aardgas” waarin € 3,6 mln. wordt geïnvesteerd om in vier jaar tijd 8 afleverpunten in Utrecht te realiseren en daarmee 3000 aardgasvoertuigen op de weg te krijgen. Naar verwachting zal uit het nog vast te stellen Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit, waarin het PPL wordt opgenomen, blijken dat nog niet alle knelpunten worden opgelost. Er moet daarom rekening worden gehouden met een intensivering van het beleid in de komende jaren. De mate waarin kan nog niet worden aangegeven.

Overig Nieuw beleid

3. Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

De verwachting is dat de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) zal bepalen dat de provincie uiterlijk in 2010, maar waarschijnlijk al in 2008, omgevingsvergunningen gaat verlenen en handhaven. De uitvoering van de WABO zal ingrijpende gevolgen hebben voor de provinciale organisatie. Naar verwachting zal hiervoor van 2008 tot en met 2010 jaarlijks € 608.000 nodig zijn en in 2011 circa € 515.000. Dit bedrag is bedoeld voor extra capaciteit, voor onder meer:

- bouwvergunningen verlenen (nu taak gemeente)
- vergunningen indirecte lozingen (nu taak waterschappen)
- vergunningen kappen, slopen, monumenten

De benodigde capaciteit is ingeschat op basis van de huidige capaciteit bij de betreffende instellingen.

4. Bodemsaneringen

Het huidige Meerjarenprogramma loopt tot 2010. Verwacht wordt dat het ministerie van VROM voor de periode 2010-2014 minder middelen ter beschikking zal stellen via het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). In principe heeft dit weinig financiële consequenties, aangezien een lagere bijdrage van het ministerie van VROM ook leidt tot lagere uitgaven van de provincie. Enige kanttekening hierbij is dat door de mindere werkzaamheden een deel van de dekking van de provinciale overhead vervalst. Als dit zich dreigt voor te doen, zullen maatregelen nodig zijn.

5. Nieuwe ontwikkelingen milieuprogramma

Op het programma Milieu speelt eveneens een aantal nieuwe ontwikkelingen een rol. Hiervoor is in totaal circa € 1,1 mln. nodig voor de periode 2008-2009. Het gaat om extra formatie voor de uitvoering van BANS²-projecten (€ 115.000 in 2008 en € 56.000 in 2009 en 2010), extra middelen voor de projecten bodemdaling

---

² BANS: bestuursakkoord nieuwe stijl.

westelijk weidegebied en het beheer en ontsluiten van de informatie (€ 198.000 per jaar m.i.v. 2008) en € 50.000 in 2008 en in 2009 voor het ontwikkelen van een bodemvisie.

6. Klimaatverandering

De klimaatverandering blijkt sneller te verlopen dan lange tijd is gedacht en vraagt om die reden ook meer aandacht. Mede op grond van de motie bij de begrotingsbehandeling van november 2006, inventariseren we momenteel de mogelijkheden om zowel mitigatie (het tegengaan van CO₂-emissie door inzet van duurzame energie en energiebesparing) als adaptatie (ons aanpassen aan de klimaatverandering) te versterken. Bij adaptatie kan het gaan om maatregelen op een breed scala van beleidsterreinen: water, natuur, recreatie, gezondheid, ruimtelijke ordening, mobiliteit.

De inventarisatie moet leiden tot een klimaatprogramma, een investeringsprogramma dat moet bijdragen aan een klimaatbestendige provincie. Het is op dit moment nog niet mogelijk hierbij een bedrag te noemen. Eventuele maatregelen als aanpassing in de waterhuishouding, in infrastructuur, in het natuurbeleid kennen substantiële maar nog niet te ramen kosten. Mede omdat het ambitieniveau waarop we inzetten nog niet is bepaald, is het niet zinvol om bedragen voor uitvoeringsprogramma's te noemen. Vooruitlopend daarop is het verstandig rekening te houden met extra kosten van ten minste € 1 mln. (aannee: in 2008).

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 3.2	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	562	3.112	3.112	3.112
- Voortzetting Provinciaal Milieu Plan	-	450	3.000	3.000	3.000
- Luchtkwaliteit	-	112	112	112	112
Overig nieuw beleid	-	1.971	912	862	713
- Nieuwe ontwikkelingen milieuprogramma	-	363	304	254	198
- WABO	-	608	608	608	515
- Klimaatverandering	-	1.000	-	-	-
TOTAAL	-	2.533	4.024	3.974	3.825

Programma 4.5 Doelmatig verkeers- en vervoerssysteem

Harde afspraken maar nog geen volledige financiële dekking

1. Pakketstudies

Na veel voorbereiding en onderhandeling werd op 13 november 2006 een bestuursovereenkomst getekend tussen het Rijk en de Utrechtse regio waarin afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop gebiedsgerichte maatregelpakketten in onderlinge samenhang verder worden uitgewerkt tot concrete maatregelen. Het betreft gebiedsgerichte en integrale pakketstudies met speciale aandacht voor dwarsverbanden en raakvlakken tussen de diverse thema's (weg, openbaar vervoer, prijsbeleid, mobiliteitsmanagement, fiets en goederenvervoer. De pakketstudies hebben onder andere betrekking op de projecten 'Verbeteren Doorstroming Aansluitingen Onderliggend wegennet op het Hoofdwegennet', 'Vervolg Realisatie van Randstadspoor' en 'ICT-onderweg'. Deze laatste twee projecten worden hieronder verder toegelicht.

In de bestuursovereenkomst wordt uitgegaan van investeringen in de regio Utrecht (Ring Utrecht en Driehoek Hilversum – Amersfoort – Utrecht) van maximaal € 3,1 mld. De regio wordt aangeslagen voor maximaal 5000 mln. Om afspraken te maken over de kostenverdeling over de regionale partners wordt een bestuursovereenkomst voorbereid. De inschatting is dat dit voor de provincie neer zal komen op een verplichting tot financiële reservering van ca. € 185 mln. Binnen de actualisatie van het Richtprogramma (SMPU) hebben wij een aantal projecten aangemerkt als bijdrage aan de uitvoering van maatregelen uit de pakketstudies. Totaal gaat het hier om ca. € 45 mln. Tevens hebben wij een besluit genomen om jaarlijks € 3 mln. te sparen uit de rijksdoeluitkering voor verkeer en vervoer (BDU). Dit komt neer op totaal € 42 mln. tot 2020. Voor de resterende € 100 mln. (aansluitend: € 8,5 mln. per jaar vanaf 2008) is (nog) geen dekking. Denkbaar is, deze kosten te dekken uit de te verwachten inkomsten van het Rijk uit beprijzing of anders uit een verhoging van de opcenten MRB of uit de beschikbare reserves of uit een herschikking van middelen.

2. Vervolg Realisatie van Randstadspoor

Het projectbureau heeft een brede actielijst opgesteld waarin alles is opgenomen om per december 2008 de eerste randstadspoorreinen te laten rijden. Dit is het gevolg van de bestuurlijke afspraken die zijn gemaakt voor het traject Breukelen - Utrecht. Bij VAW zetten wij in op een projectleider om de infrastructuur voor te bereiden op de komst van RSS.

Voor het overige RSS netwerk dient een Businesscase opgesteld te worden die voor de zomer van 2007 aan het bestuur gepresenteerd kan worden. Deze businesscase gaat in op alle aspecten om RSS verder te implementeren. Zo zullen onderhandelingen met NS, ProRail en andere partijen in deze businesscase worden vastgelegd. Vervolgacties zullen opgepakt worden in de pakketstudies, inclusief de financiële consequenties.

3. ICT-onderweg

De beleidsdoelstellingen op het gebied van verkeer en vervoer (bereikbaarheid, veiligheid en leefomgeving) kunnen niet gerealiseerd worden door ons te beperken tot verbeteringen en uitbreiding van ons wegennet. Een betere benutting van de bestaande infrastructuur kan ook enig soelaas bieden. Daarom is gezocht naar innovatieve middelen die hierbij kunnen helpen. Dan komt al gauw ICT in beeld. Op basis van een onderzoek van de provincie en Rijkswaterstaat, uitgevoerd in 2006, zijn zeven projectvoorstellen geformuleerd, waarvan de eerste drie een hoge prioriteit hebben en de projecten 4 en 5 reeds zijn gestart.

1. Regionale Verkeersmanagement Centrale
2. Utrechts Datawarehouse
3. De auto als sensor
4. Incidentmanagement (Mobiele werkplek kantonniërs)
5. De gebruiker in beeld
6. Wegonderhoud afgestemd
7. Modellen voor de korte termijn.

De kosten van uitvoering van deze projecten wordt op dit moment in zijn totaliteit geraamd op € 20 tot 25 mln. Naast Rijkswaterstaat en de grote gemeenten zal ook de provincie hiervan een deel moeten opbrengen. Gedacht wordt aan € 10 tot 15 mln. in de komende 4 jaar. In het eerste en tweede jaar wordt de Regionale Verkeersmanagement Centrale gebouwd (€ 8 mln.). In het derde en vierde jaar van de komende bestuursperiode wordt de informatievernieuwing verder op orde gebracht door middel van "De auto als sensor" (€ 5 mln.) en het "Utrechts Datawarehouse" (€ 2 mln.). Deze bijdrage maakt deel uit van de provinciale bijdrage aan de pakketstudies van € 185 mln., zoals boven is weergegeven.

4. Actualisatie Strategisch Mobiliteitsplan Provincie Utrecht (SMPU)

Met het vaststellen van de Nota Mobiliteit door de Eerste Kamer op 21 februari 2006 is ook de provincie Utrecht verplicht tot het actualiseren van haar eigen mobiliteitsbeleid. Dit moment is aangegrepen om tevens het vigerende beleid (uit het SMPU) te evalueren. Op basis van de Nota Mobiliteit, de uitkomsten van de evaluatie en actuele beleidsontwikkelingen, is een Tussenbalans opgesteld, die wij op 19 september 2006 hebben

vastgesteld en die is behandeld in de commissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie op 5 oktober 2006. De Tussenbalans was vertrekpunt voor het schrijven van de Nota van Wijzigingen, waarin de te actualiseren onderwerpen nader uitgewerkt zijn tot concrete beleidsteksten. De Nota van Wijzigingen zullen wij in januari 2007 vaststellen, gevolgd door behandeling in de commissie Infrastructuur, Mobiliteit en Economie medio januari/februari. Daarna volgt de inspraak gedurende de maanden februari en maart. De Nota van Wijzigingen zal dan worden geïntegreerd met het huidige SMPU. Het geactualiseerd SMPU zal augustus 2007 door PS worden vastgesteld. Met de actualisatie van het SMPU, waarbij onder andere de beleidstermijn is verlengd met 6 jaar van 2015 tot en met 2020, zijn aanvullende maatregelen nodig voor de som van € 30,6 mln. Deze aanvullende maatregelen zijn opgenomen in het geactualiseerde Richtprogramma. Door het continueren van de huidige begrotingsafspraken tot en met 2020 is dit geactualiseerde Richtprogramma financieel gedekt, op twee projecten na, die als nieuw beleid kunnen worden aangemerkt: stimuleren Blue Ports Goederenvervoer en tariefacties in het Openbaar Vervoer.

Overig nieuw beleid

5. Blue Ports Goederenvervoer

In de Actualisatie van het SMPU is de ontwikkeling van Blue Ports opgenomen als onderdeel van het stimuleren van Goederenvervoer over water. Hiervoor is naar schatting € 6 mln. (aanname: in 2008) als stimuleringssubsidie nodig om 3 Blue Ports te ontwikkelen.

6. Tariefacties Openbaar Vervoer

Naar verwachting zullen meer dan in het verleden tariefacties nodig zijn om het gebruik van het Openbaar Vervoer te stimuleren en zo de doelstelling, dat het OV gebruik gelijke tred houdt met de toenemende automobilititeit, te kunnen realiseren. Hierbij wordt o.a. gedacht aan: (1) Korting van 50% op spitslijnen Amersfoort/Leusden – De Uithof (kosten € 60.000 - € 100.000 per jaar), (2) Korting van 50% in de daluren en de avond (kosten € 1,4 tot € 1,8 mln. per jaar) en (3) kleine tariefacties waaronder kortingskaart gezinnen en het gemakkaartje Woerden (€ 190.000 tot € 240.000 per jaar). (Aanname: bij bandbreedte bedragen is steeds het gemiddelde bedrag genomen).

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 4.5	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	4.000	12.500	12.000	12.000	8.500
- ICT-onderweg	4.000	4.000	3.500	3.500	-
- Pakketstudies/Actualisatie SMPU	-	8.500	8.500	8.500	8.500
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007					
Overig nieuw beleid	-	7.895	1.895	1.895	1.895
- Blue Ports Goederenvervoer	-	6.000	-	-	-
- Tariefacties Openbaar Vervoer	-	1.895	1.895	1.895	1.895
TOTAAL	4.000	20.395	13.895	13.895	10.395

Programma 5.1 Economische zaken, recreatie en toerisme

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. Economisch beleidsplan

Het economisch beleidsplan wordt in 2007 vernieuwd. Naast een aantal projecten dat doorloopt (o.a. herstructurering bedrijventerreinen, innovatieve arbeidsmarktprojecten), wordt ook een aantal nieuwe projecten aangepakt. Dit zijn:

- Programma cultuur en economie; versterking van vestigingsmilieu in de provincie voor de creatieve sector en het leefmilieu voor creatieve klasse als belangrijke vestigingsplaatsfactor en motor voor de regionale economie;
- Innovatiebeleid, gericht op kansrijke sectoren als de creatieve industrie (o.a. gaming), life science en gezondheidszorg en de zakelijke dienstverlening;
- Breedband als nieuwe infrastructuur en dienstverlening voor economische activiteiten;
- Internationalisering van het Utrechtse bedrijfsleven door de organisatie van exportmissies en het aantrekken van nieuwe buitenlandse bedrijven;
- Duurzame bedrijventerreinen, waaronder de herstructurering van bedrijventerreinen;
- Arbeidsmarktbeleid gericht op het stimuleren van het onbenutte arbeidsmarktpotentieel in kwalitatief en kwantitatief opzicht. Dit in samenwerking met de Sociale Agenda en het onderwijsbeleid.

Wij verwachten dat de uitvoering van een vernieuwd economisch beleidsplan in 2008 € 2,175 mln. zal vergen. Deze uitgaven lopen op van € 3,075 mln. in 2009 tot € 3,375 mln. in 2010 en 2011. Holland Business Promotion zal met ingang van 2008 elk jaar € 45.000 vergen.

Overig nieuw beleid

2. Toerisme

Het Actieplan Recreatie en Toerisme wordt in december geëvalueerd en geactualiseerd. Naast een aantal doorlopende projecten zoals de recreatieschappen en Nort-project voor de innovatie van het toeristisch-recreatief bedrijfsleven, zullen er ook nieuwe projecten voor versterking van het toeristisch product worden gestart. De extra kosten van die versterking ontwikkelen zich als volgt: € 400.000 (2008), € 800.000 (2009), € 700.000 (2010) en € 600.000 (2011).

3. Tour de France

De provincie en gemeente Utrecht zijn in 2003 begonnen de provincie Utrecht kandidaat te stellen voor de "Grand Depart" (proloog, 1^e etappe door 14 Utrechtse gemeenten, vertrek 2^e etappe) van de Tour de France in 2009. Eind 2007 maakt de tourorganisatie de definitieve keuze van de vertrekplaats bekend. Vooruitlopend daarop is een intensief sponsortraject gestart. Voor de stad en de provincie wordt uitgegaan van een bijdrage van € 1 mln. elk ten laste van de exploitatie 2008.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 5.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	2.220	3.120	3.420	3.420
- Economisch beleidsplan	-	2.175	3.075	3.375	3.375
- Holland Business Promotion		45	45	45	45
Overig nieuw beleid	-	1.400	800	700	600
- Toerisme	-	400	800	700	600
- Tour de France	-	1.000	-	-	-
TOTAAL	-	3.620	3.920	4.120	4.020

Programma 5.3 Sociale pijler

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

1. Sociale Agenda

De Sociale Agenda concentreert zich op maatschappelijk urgente problemen binnen de provincie Utrecht die samen met partners in het veld en door middel van cofinanciering worden aangepakt. In de nieuwe bestuursperiode komen de volgende thema's aan bod. 1) Opgroeien: aansluiting onderwijs/arbeidsmarkt, terugdringen drop-outs en het opgroeien in een complexe samenleving; 2) Leefbaarheid: sociale cohesie in buurten, wijken en kernen; 3) Vergrijzing: vergrijzing en arbeidsmarkt, zorgeconomie, eenzaamheid, informele zorg; 4) Integratie: integratie en jeugd, integratie en werk, integratie en leefbaarheid. In 2007 staat op de begroting € 2,5 mln. gereserveerd voor de Sociale Agenda. Een deel van dit geld (€ 500.000) wordt besteed aan het versterken van twee projecten uit de Sociale Agenda 2004-2007. De rest van het geld is beschikbaar voor de nieuwe Sociale Agenda voor projecten in 2007. Vanaf 2008 gaat het om een reservering van € 2 mln. per jaar.

2. Wel Thuis!, programma voor wonen, welzijn en zorg

Met het programma Wel Thuis! wil de provincie een bijdrage leveren aan het realiseren van 24.000 woningen met zorg en welzijn. Wel Thuis! wordt in 2007 afgerond. Een beperkt aantal projecten is wel aanbesteed, maar loopt deels door in 2008. Er moet rekening gehouden worden met € 1,140 mln. in 2007 en € 2 mln. in de daarop volgende jaren tot en met 2010.

3. Continuering coalitieakkoordmiddelen voor de bestrijding van de wachtlijsten in de jeugdzorg (nu beschikbaar tot en met 2008)

In het coalitieakkoord 2004-2007 is ter bestrijding van de wachtlijsten Jeugdzorg € 1,295 mln. per jaar beschikbaar gesteld. Met deze middelen is extra jeugdzorgcapaciteit gerealiseerd waardoor meer kinderen met problemen worden geholpen. Als voortzetting van het bestaande beleid wordt gewenst, dan zal ook de inzet van € 1,295 mln. per jaar voortgezet moeten worden. (vanaf 2009).

4. Continuering coalitieakkoordmiddelen voor de ondersteuning cliëntenplatform jeugdzorg

De Wet op de jeugdzorg verplicht de provincie cliënten te betrekken bij de totstandkoming van het provinciale jeugdzorgbeleid. Om aan deze wettelijke eisen te voldoen hebben provinciale staten besloten om voor de periode 2004-2007 € 600.000 extra beschikbaar te stellen. Voor de totstandkoming van een onafhankelijk provinciaal cliëntenplatform en ondersteuning van de cliëntenraden zijn echter nog geen financiële middelen beschikbaar gesteld. De kosten daarvoor bedragen per jaar € 90.000.

Overige nieuw beleid

5. Verbeteren toegankelijkheid jeugdzorg voor allochtonen

Allochtonen jongeren en hun ouders maken weinig gebruik van jeugdhulpverleningen en zijn oververtegenwoordigd in de jeugdreclassering. Resultaat van dit programma is een verbetering van de toegankelijkheid van de Utrechtse jeugdzorg, zodat problemen eerder worden aangepakt of voorkomen. De extra kosten die deze maatregelen met zich meebrengen, zullen in 2007 € 300.000 en in de daarop volgende jaren € 400.000 bedragen.

6. Investeren in innovatie van het provinciaal gefinancierde jeugdzorgaanbod

De Utrechtse jeugdzorg moet vraaggericht gaan werken (hulp op maat). Om dit te stimuleren worden pilotprojecten overwogen. Als de pilots slagen, kunnen zij op termijn het bestaande aanbod vervangen. De kosten bedragen in 2007 € 1 mln. en in de daarop volgende jaren € 2,5 mln.

7. Stimuleren totstandkoming Centra voor Jeugd en Gezin in alle Utrechtse gemeenten

Onder het motto "Opvoeden in de Buurt" wil het ministerie van VWS Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) oprichten. Het CJG en bureau jeugdzorg moeten zodanig gaan samenwerken dat indien specialistische hulp nodig is, dat snel wordt geboden. Vanuit haar wettelijke verantwoordelijkheid dient de provincie dit te stimuleren en mee op te bouwen. Het mogelijk maken van deze ontwikkeling vraagt om de inzet van provinciale middelen in 2008 voor een bedrag van € 200.000 en in de daaropvolgende jaren van € 600.000.

8. Zorgeconomie

Het tekort aan personeel in de zorg in de provincie Utrecht dreigt in de komende jaren toe te nemen tot 7-10% in 2010. Het tekort is structureel tot ver na de piek van de vergrijzing in 2035. Daarmee komt de kwaliteit van de zorg in het geding. De gezamenlijke aanpak ter versterking van die kwaliteit strekt zich uit over het stimuleren van innovaties in de zorg waardoor de arbeidsproductiviteit stijgt (o.a. door domotica); het verbeteren van de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt; het verbinden van de Utrechtse kennisregio met de zorgsector; en

het inspelen op economische groeimogelijkheden.

9. Dementie

Naar aanleiding van een amendement van PS 'Versneld realiseren woonvoorzieningen voor mensen met dementie' zijn knelpunten bij het realiseren van kleinschalige woonvoorzieningen in kaart gebracht. Conclusie is dat er sneller, kleinschaliger en meer gespreid moet worden gebouwd. Daarom is een pilot gestart. Als deze pilot slaagt, kunnen met de resultaten daarvan in 13 gemeenten zo'n 312 plaatsen worden gerealiseerd. Voor de extra uitgaven voor deze activiteiten is vanaf 2007 elk jaar een bedrag van € 1 mln. nodig.

10. Maatschappelijke ondersteuning vanuit burgerperspectief

De invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) per 1 januari 2007 betekent dat gemeenten meer regie moeten gaan voeren op het brede terrein van wonen, zorg en welzijn. De provincie ondersteunt gemeenten bij het daadwerkelijk gestalte geven van de basisprincipes van de WMO. Concreet gaat het om de thema's burger- en cliëntenparticipatie, ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorg(ers) en (boven)lokale welzijnsorganisaties. Het benodigde budget wordt geraamd op € 50.000 voor 2007 en € 550.000 per jaar vanaf 2008.

11. Leefstijl en sport

Jeugdigen bewegen steeds minder. Eén op de vijf kinderen heeft overgewicht. In 1980 was dit nog 1 op de 15. Als deze trend doorzet, wordt een toename verwacht van 40% in 2010. Gezond ouder worden begint met een gezonde leefstijl op jonge leeftijd. De provincie wil aansluiten bij het rijksbeleid dat zich richt op een gedragsverandering ten aanzien van sport, bewegen en gezonde voeding. Ze wil daarbij intensief samenwerken met de gemeenten. De extra kosten zullen naar verwachting komen op € 500.000 in 2007 en vervolgens € 1,0 mln. per jaar (2008, 2009 en 2010) voor ouderen, jeugd en leefstijl, infrastructuur en samenwerking.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 5.3	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	1.230	4.090	5.385	5.385	3.385
- Sociale Agenda		2.000	2.000	2.000	2.000
- Wel Thuis!	1.140	2.000	2.000	2.000	-
- Bestrijding wachtlijsten jeugdzorg	-	-	1.295	1.295	1.295
- Ondersteuning cliëntenplatform jeugdzorg	90	90	90	90	90
Overig nieuw beleid	2.850	5.650	6.050	6.050	4.650
- Verbeteren toegankelijkheid jeugdzorg voor allochtonen	300	400	400	400	-
- Innovatie van het provinciaal gefinancierde jeugdzorgaanbod	1.000	2.500	2.500	2.500	2.500
- Centra voor Jeugd en Gezin	-	200	600	600	600
- Dementie	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
- WMO	50	550	550	550	550
- Leefstijl en sport	500	1.000	1.000	1.000	-
TOTAAL	4.080	9.740	11.435	11.435	8.035

Programma 5.4 Cultuur

Harde afspraken maar nog geen financiële dekking

1. Cultuurprogramma 2005-2008

De doelstellingen van het cultuurbeleid zijn uitgewerkt in het “Cultuurprogramma 2005–2008” dat op 16 december 2004 door PS is vastgesteld. Het cultuurprogramma wordt uitgevoerd met een inzet van afgerond € 20 mln. op jaarbasis. In de jaren 2007 en 2008 zijn enkele intensiveringen onvermijdbaar (zie paragraaf onvermijdbare uitgaven; RTV Utrecht, Kunst Centraal, en de AK-prijs). Daarnaast zijn enkele intensiveringen noodzakelijk om het afgesproken beleid uit te voeren:

- De adviescommissie podiumkunsten heeft ons geadviseerd om de incidentele subsidie voor ontwikkeling van nieuw podiumkunst aanbod te verhogen van € 87.000 naar € 200.000. Uitvoering van dit advies behelst een extra inzet van € 113.000 in 2007 en 2008.
- De gratis museumweekenden zijn zeer succesvol geweest in de afgelopen jaren. Deze willen we voortzetten tot het einde van het huidige cultuurprogramma in 2008. Daarvoor is inzet gewenst van € 100.000 in 2008.
- De Kadastrale Atlas 1832 is de vroegste uniforme en betrouwbare administratie van onroerend goed in ons land, een belangrijke bron voor historisch onderzoek. De provincie heeft het project vanaf 1995 gesubsidieerd. De voortgang van dit project is gebaat bij een koerswijziging: de papieren uitgave vervangen door een digitale uitgave. Benodigde inzet: € 100.000 in 2008.
- In 2007 wordt de uitvoering van het project Ureka van Agenda 2010 overgedragen aan de sector DCU. In het deelproject cultuurhuizen worden in 2007 in totaal 10-15 cultuurhuizen in Utrechtse gemeenten gerealiseerd. Om ook nog andere gemeenten in staat te stellen een cultuurhuis te realiseren zijn extra investeringen nodig ter hoogte van € 1 mln. op jaarbasis in 2007 en 2008.
- De voorbereiding van het nieuwe provinciaal Cultuurprogramma 2009-2012 vergt in de jaren 2007-2008 net als in de vorige periode een extra inzet van eenmalig € 100.000.
- RTV Utrecht: De regionale radio en televisie bevinden zich in het middelpunt van mondiale technologische ontwikkelingen. Met de zittende staten is afgesproken om hoofdlijnen voor eventueel nieuw omroepbeleid te bespreken met de nieuwe staten. Financiële consequenties bedragen € 500.000 op jaarbasis tot 2011.

Nieuw beleid: voortzetting coalitieakkoord 2003-2007

2. Voorbereiding nieuw Cultuurprogramma 2009 – 2012

De ambitie is om het succes van het Cultuurprogramma 2005-2008 voort te zetten en uit te bouwen. Dat vraagt minimaal om continuering van de huidige inzet van ca. € 20 mln. per jaar, vanaf 2009. Voor een belangrijk deel ligt de dekking hiervan al structureel vast. Maar naast de structurele inzet van € 15,5 mln. moet ten minste de incidentele inzet van € 1,5 mln. uit het coalitieakkoord 2003-2007 worden voortgezet. Ook de incidentele inzet die is verstrekt voor nieuw beleid bij de start van het Cultuurprogramma in 2004 (ruim € 1 mln.) is nodig om de provinciale ambities waar te kunnen maken. Voor het nieuwe Cultuurprogramma 2009-2012 is het ten slotte zaak ook de aanvullende inzet in 2007 en 2008 door de provincie te continueren.

(Aanname: € 1,5 mln. en € 1 mln. gespreid in 4 jaar vanaf 2009; dit komt overeen met € 625.000 per jaar vanaf 2009).

3. Kunsten

Ook in de jaren 2009-2012 investeert de provincie flink in de kunsten. Om het niveau van voorgaande jaren te handhaven en rijksmiddelen te kunnen genereren, is continuering van de incidentele inzet van € 975.000 voor de periode 2009-2012 nodig. Daarbij is dan naast de aflopende middelen uit het huidige coalitieakkoord ook continuering van de noodzakelijke ophoging van de incidentele subsidie podiumkunsten aan de orde.

4. Media

De trein rolt voort met de modernisering van de bibliotheken, ook na realisatie van de herstructurering in 2007. De uitdaging richt zich dan op verdere inhoudelijke vernieuwing en functieverbreding van de bibliotheken. Naast de structurele inzet vanuit de provincie is in het coalitieakkoord 2003-2007 reeds een reservering van € 1 mln. gemaakt voor de periode 2009-2011. Het Rijk legt € 1,2 mln. bij.

5. Erfgoed

Het succesvolle erfgoedbeleid van de afgelopen periode wordt in de komende jaren voortgezet met ten minste een vergelijkbare inzet. Daarvoor is continuering van de huidige incidentele inzet nodig, te weten € 400.000 voor de uitvoering van het Programma Cultuurhistorische Hoofdstructuur, en € 620.000 voor subsidies aan onze ondersteunende erfgoedinstellingen (jaarlijks vanaf 2009). Voor de versterking van het erfgoedbeheer wordt met een verhoging van de jaarlijks kosten van € 100.000 gerekend. Daarnaast worden voorstellen voorbereid om onze inzet op enkele specifieke onderdelen van het Programma CHS te intensiveren, gericht op de volgende

thema's:

- Actief inzetten op investeringen in Utrechtse pears, waaronder bijzonder industrieel erfgoed. Bij het opstellen van het Cultuurprogramma moet worden bezien of aanvulling van het 'Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed' noodzakelijk is.
- Natuur, landschap en erfgoed in gebiedsprojecten zoals de NHW en Grebbelinie, maar ook in andere projecten, vanuit een gezamenlijke visie benaderen in een nieuw Activiteitenprogramma Cultuurhistorie, Natuur en Landschap.
- Doorontwikkeling van de CHS-database via internet, om aan te sluiten op de behoeften van de gebruikers.
- Een aanvulling op het bestaande exploitatiebudget van € 100.000 (vanaf 2008) voor het georganiseerd beheer van erfgoed bij het Utrechts Landschap, om de terugloop in rijksbijdragen door veranderde regelgeving te compenseren.

De extra kosten van voortzetting van het bestaande beleid en de versterking daarvan komen derhalve op € 1,12 mln. met ingang van 2009.

6. Cultuureducatie en cultuurbereik

De cultuureducatie in het onderwijs gaat door. Om de cultuureducatie op het voortgezet onderwijs blijvend van een impuls te voorzien is een jaarlijkse investering nodig van € 210.000. De samenwerking met gemeenten om het cultuurbereik te vergroten is een zaak van 'going concern'. Als de provincie blijvend wil investeren in de culturele diversiteit in het aanbod en het bereik dan vraagt dat om inzet van € 600.000 op jaarbasis, ook om de eventuele rijksinzet te genereren.

7. Vrede van Utrecht

Het convenant Vrede van Utrecht met de samenwerkingsafspraken tussen gemeente en provincie loopt tot en met 2010. De jaarlijkse provinciale bijdrage van € 100.000 in 2007 en 2008 is vastgelegd in het "Cultuurprogramma 2005-2008". Voor 2009 en 2010 moet deze bijdrage worden vastgelegd in de begroting van de betreffende jaren. Voor de periode 2011-2013 moet nog financiële dekking worden gevonden voor het programma. Om een grootse viering van de Vrede van Utrecht in 2013 mogelijk te maken, is in 2013 zelfs een hogere bijdrage gewenst. Gedacht wordt aan € 1,0 mln. in 2011 en in 2012.

Overig nieuw beleid

8. Cultuur en economie

Bij het profiel van Utrecht past dat de creatieve kracht van de culturele sector wordt ingezet voor economische kwaliteit en bedrijvigheid. Met dit doel is het programma Cultuur en Economie in voorbereiding. Het programma richt zich op mensen die in Utrecht wonen, werken of hier een bedrijf hebben en zich op de één of andere manier met creativiteit bezighouden. Het programma wordt voorbereid met de beleidsvelden Economie en Toerisme en Recreatie. In het nieuwe cultuurprogramma 2009-2012 wordt voor 2009 en 2010 gerekend met een inzet van € 2 mln. per jaar voor het programma Cultuur en Economie.

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	Bedragen x € 1.000				
Programma 5.4	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	1.663	1.863	500	500	-
- Podiumkunst	113	113	-	-	-
- Gratis museumweekenden	-	100	-	-	-
- Kadastrale Atlas 1832	-	100	-	-	-
- Cultuurhuis	1.000	1.000	-	-	-
- Provinciaal Cultuurprogramma 2009-2012	50	50	-	-	-
- RTV Utrecht	500	500	500	500	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	-	4.530	4.530	4.530
- Cultuurprogramma 2009 – 2012	-	-	625	625	625
- Kunsten	-	-	975	975	975
- Erfgoed	-	-	1.120	1.120	1.120
- Cultuureducatie en cultuurbereik	-	-	810	810	810
- Vrede van Utrecht	-	-	1.000	1.000	1.000

Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007

Bedragen x € 1.000

Programma 5.4	2007	2008	2009	2010	2011
Overig nieuw beleid	-	-	2.000	2.000	-
- Cultuur en economie	-	-	2.000	2.000	-
TOTAAL	1.663	1.863	7.030	7.030	4.530

HOOFDSTUK 4 FINANCIËN VOOR EEN NIEUW COALITIEAKKOORD

4.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is aangegeven wat de financiële mogelijkheden zijn voor een nieuwe coalitie en wat de (politieke) wensen en ontwikkelingen zijn waarmee rekening moet worden gehouden. In dit hoofdstuk proberen we één en ander te resumeren. Het hoofdstuk laat zich aldus lezen als een managementsamenvatting.

4.2 Financiële ruimte 2007-2011

(bedragen x € 1.000)

Beschikbare financiële ruimte 2007-2011					
Meerjarenraming 2007 – 2011	2007	2008	2009	2010	2011
Saldo primitieve Begroting 2007	2.808	17.387	26.448	30.277	39.507
Moties/amendementen	-1.470				
Beginsaldo Overdrachtsdocument	1.338	17.387	26.448	30.277	39.507
Motorrijtuigenbelasting	666	670	740	782	2.555
Provinciefonds	-6	513	522	121	49
Onvermijdbaar	-1.557	-891	-891	-891	-891
Beschikbaar Overdrachtsdocument 2007	441	17.679	26.819	30.289	41.220

In totaal is er van 2007 – 2011 ruim € 116 mln. beschikbaar. Bij dit samenvattende financiële meerjarenoverzicht horen de volgende kanttekeningen:

- *Motorrijtuigenbelasting*
Uitgangspunt is het voortzetten van de trendmatige verhoging. Niet verhogen betekent in de collegeperiode t/m 2011 ongeveer € 20 mln. minder inkomsten.
- *Provinciefonds*
Het is niet ondenkbaar dat een nieuw kabinet de rijksuitgaven ten bate van het provinciefonds zal verlagen.
- *Dividend BNG*
De BNG heeft weliswaar aangekondigd de komende jaren een hoger dividend uit te keren, maar de omvang hiervan is nog niet bekend en kan derhalve niet in het overzicht worden meegenomen.
- *Garantstelling REMU NV*
De provincie Utrecht staat garant voor een bedrag van € 80 mln., achtergehouden uit de verkoop van de REMU NV aan Eneco. De komende jaren kan mogelijk de garantie worden opgeëist en/of gedeeltelijk vrijvallen. Over de omvang kan nog geen voorspelling worden gedaan
- *Veronderstellingen Meerjarenraming*
Er is vanuit gegaan dat er middelen beschikbaar zijn om gederfde rente uit voorfinanciering te dekken. Ook is het beleid gecontinueerd om jaarlijks € 2 mln. extra te reserveren voor nieuw beleid.
- *Rekeningsaldo 2006*
Mogelijk vallen er middelen vrij uit het Rekeningsaldo 2006.
- *Inzet Eigen Vermogen*
Uit discussies in PS (o.a. BEM 24-4-2006) en GS komt in ieder geval naar voren dat het reëel is om een bedrag van € 150 mln. de komende jaren in te zetten. Dit bedrag zou evenredig verdeeld kunnen worden over het landelijk gebied en het stedelijk gebied. Een aantal projecten uit dit document zou binnen dit kader gedekt kunnen worden.

4.3 Besteding van de financiële ruimte

Voor de besteding van de nieuwe ruimte zijn de mogelijke bestedingsvoorstellen onderverdeeld in een drietal categorieën:

1. Harde afspraken maar nog geen volledige financiële dekking

2. a. Nieuw beleid: Voortzetting van het coalitieakkoord
 2. b. Overig nieuw beleid

In de onderstaande tabel zijn de totaalbedragen hiervoor samengevat. Een toelichting en specificatie volgt in de volgende paragrafen.

Bedragen x € 1.000

Samenvatting besteding financiële ruimte volgens overdrachtsdocument 2007					
	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	20.913	58.413	44.800	46.150	45.300
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	804	16.946	23.807	25.133	21.971
Overig nieuw beleid	2.850	22.511	14.832	16.682	13.533
TOTAAL	24.567	97.870	83.439	87.965	80.804

In totaal gaat het van 2007- 2011 dus om een bedrag van ongeveer € 385 mln. Beschikbaar is ruim € 116 mln. uit de algemene middelen en eventueel € 150 mln. uit het eigen vermogen. Financieel is het derhalve niet mogelijk alles te dekken en dienen er afwegingen te worden gemaakt.

4.3.1 Harde afspraken zonder volledige financiële dekking

Over een aantal onderwerpen zijn harde afspraken gemaakt maar werd er nog geen eenduidige beslissing genomen over de financiële dekking. Die dekking zal in de volgende bestuursperiode gevonden moeten worden. Het gaat dan om beslissingen ten aanzien van verhogen van de MRB, bezuinigen, herprioriteren, inzet van eigen vermogen etc. Zo mogelijk zijn er minimum- en maximumvarianten opgenomen. Samenvattend ziet het er als volgt uit. Wij hebben daarbij een onderscheid gemaakt naar gevolgen voor de komende bestuursperiode en de doorwerking van gevolgen in de periode daarna.

Bedragen x € 1.000

Harde afspraken zonder volledige financiële dekking in de periode 2007-2011					
Harde afspraken	2007	2008	2009	2010	2011
SMPU/Pakketstudies		8.500	8.500	8.500	8.500
ICT onderweg	4.000	4.000	3.500	3.500	
Agenda Vitaal Platteland		20.000	23.000	24.000	27.000
Groot Mijdrecht Noord	11.000	12.000			
Ecoducten	4.250	8.050	5.300	5.650	5.800
Nieuwe Hollandse Waterlinie		4.000	4.000	4.000	4.000
Cultuurprogramma	1.713	1.913	500	500	500
Totaal	20.963	58.463	44.800	46.150	45.800

Bedragen x € 1.000

Harde afspraken zonder volledige financiële dekking in de periode 2012-2014			
Harde afspraken	2012	2013	2014
SMPU/Pakketstudies	8.500	8.500	8.500*
ICT onderweg			
Agenda Vitaal Platteland	28.000	28.000	
Groot Mijdrecht Noord			
Ecoducten			
Nieuwe Hollandse Waterlinie	4.000	4.000	
Cultuurprogramma	500	500	500
Totaal	41.000	41.000	9.000

* Tot 2020 jaarlijks € 8,5 mln.

4.3.2 Nieuw beleid

Nieuw beleid is niet gebaseerd op verplichtingen maar verondersteld het maken van afwegingen en keuzes. Daarbij kan de continuïteit van gevoerd beleid belangrijk zijn. Daarom is er onderscheid gemaakt naar nieuw beleid dat voortbouwt op het huidige coalitieakkoord en overige nieuw beleid.

4.3.2.1 Voortzetting Coalitieakkoord 2003-2007

In 2003 is een coalitieakkoord opgesteld met daarin voor het eerst ook een financiële paragraaf waarin middelen voor vier jaar zijn toegekend. Samenvattend zag de verdeling van de beschikbare middelen over de diverse thema's er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Verdeling beschikbare middelen coalitieakkoord 2003-2007					
Coalitieakkoord 2003-2007	2003	2004	2005	2006	2007
Kernthema's					
Landelijk gebied	2.000	1.750	1.500	1.500	1.500
Infrastructuur, mobiliteit	4.433	1.500	1.500	7.940	7.940
Economische ontwikkeling					400
Zorg en welzijn		3.500	3.500	3.500	3.500
Cultuur en cultureel erfgoed	3.000	5.800	2.800	2.800	3.070
Veiligheid en handhaving		250	250	250	250
Strategische plannen					
Streekplan		4.000	4.000	4.000	4.000
Waterhuishoudingsplan (WHP)		1.500	1.500	1.500	1.500
Milieubeleidsplan (PMP)		1.500	1.500	1.500	1.500
Economisch beleidsplan		1.500	1.500	1.500	1.500
Nog in te vullen uitvoering		5.000	5.000	5.000	5.000
Interne organisatie					
Dualisering					800
Rekenkamer			700	700	700
Huisvesting	6.000				
Frictiekosten	5.000				
ICT		200	200	200	200
Organisatieverbetering		500	500	500	500
Gemiste huurinkomsten			300	300	300
Totaal	20.433	27.000	24.750	31.190	32.660

In de huidige bestuursperiode zijn er aanvullende afspraken gemaakt over de inzet van middelen. Een aantal daarvan loopt door in de komende bestuursperiode of is van structurele aard. In de navolgende tabel is dit samengevat.

Bedragen x € 1.000

Aanvulling verdeling beschikbare middelen coalitieakkoord 2003-2007			
	2007		
Coalitieakkoord 2003-2007	Totaal	Structureel	Opmerking
Infrastructuur, mobiliteit	7.940	7.940	Afgesproken in het CA, SMPU
Cultuur en cultureel erfgoed			
• <i>Bibliotheekvernieuwing</i>	1.000		Loopt door t/m 2011, PS-besluit
• <i>Kunst en cultuur</i>	1.500		Loopt door t/m 2008
Zorg en Welzijn			
• <i>Jeugdzorg</i>	1.295		Loopt door t/m 2008 (VJN 2006)
Milieubeleidsplan (PMP)	1.500		Loopt door t/m 2008
Interne organisatie			
Dualisering	800	800	Onvermijdbaar
Rekenkamer			
• <i>Interne control</i>	200	200	Afspraak B2004
• Rekenkamer	350	350	Onvermijdbaar
• <i>Bezuiniging</i>	150		
ICT	200	200	Onvermijdbaar
Gemiste huurinkomsten	300		In huisvestingskosten opgenomen
Totaal	15.235	9.490	

Het voortzetten van de andere activiteiten is een aangelegenheid waarover in de komende bestuursperiode besloten moet worden. In de voorgaande hoofdstukken werden daarvoor overwegingen aangereikt. Samenvattend ziet het er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Nieuw beleid: voortzetting hoofdlijnen coalitieakkoord 2003-2007 in de periode 2007-2011					
Voortzetten Coalitieakkoord 2003-2007	2007	2008	2009	2010	2011
Kernthema's					
Landelijk gebied		725	725	1.315	1.315
Zorg en welzijn					
<i>Sociale agenda</i>	1.230	5.385	5.385	5.385	3.385
Cultuur en cultureel erfgoed					
<i>Cultuurprogramma</i>			4.530	4.530	4.530
<i>Recreatie en toerisme</i>		pm	pm	pm	pm
Infrastructuur, mobiliteit		7.895	1.895	1.895	1.895
Luchtkwaliteit		112	112	112	112
Strategische plannen					
Streekplan		3.500	3.500	3.500	3.500
Waterhuishoudingsplan (WHP)		1.600	400	400	400
Milieubeleidsplan (PMP)		450	3.000	3.000	3.000
Economisch beleidsplan		2.220	3.120	3.420	3.420
Interne organisatie		250	4.000	3.900	4.100
Totaal	1.920	16.697	24.672	25.762	23.162

4.3.2.2 Overig nieuw beleid

Buiten activiteiten van het coalitieakkoord zijn er ontwikkelingen die ook om nieuwe impulsen vragen. Daarvoor is geen aparte tabel opgenomen. Wij verwijzen u naar de totaalbedragen in het samenvattende overzicht van de volgende paragraaf (4.3.3).

4.3.3 Totaal-overzicht voorstellen / afwegingen overdrachtsdocument 2007

Bedragen x € 1.000

Samenvatting besteding financiële ruimte per programma					
Programma	2007	2008	2009	2010	2011
1.1. Algemeen bestuur					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	250				
Overig nieuw beleid		500	500	500	1.000
1.3 Concernbeleid en concerncontrol					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007					
Overig nieuw beleid					
1.4 Bedrijfsvoering					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-676	4.249	2.535	3.471	2.309
Overig nieuw beleid					
2.1. Ruimtelijke Ontwikkeling					
Harde afspraken	15.250	20.050	5.300	5.650	5.800
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		3.500	3.500	3.500	3.500
Overig nieuw beleid		4.920	2.500	2.500	2.500
2.2. Wonen en stedelijke vernieuwing					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007					
Overig nieuw beleid					
2.5. Natuur en Landschap					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007					
Overig nieuw beleid					
2.6. Plattelandszaken					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007					
Overig nieuw beleid					
2.8. Uitvoering Landelijk Gebied					
Harde afspraken		24.000	27.000	28.000	31.000
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		725	1.225	1.315	1.315
Overig nieuw beleid					
3.1 Water					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		1.600	400	400	400
Overig nieuw beleid		175	175	2.175	2.175
3.2 Milieu					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		562	3.112	3.112	3.112
Overig nieuw beleid		1.971	912	862	713
4.5 Doelmatig Verkeers- en vervoerssysteem					
Harde afspraken	4.000	12.500	12.000	12.000	8.500
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		7.895	1.895	1.895	1.895
Overig nieuw beleid					
5.1 Economische zaken, recreatie en toerisme					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007		2.220	3.120	3.420	3.420
Overig nieuw beleid		1.400	800	700	600

Samenvatting besteding financiële ruimte per programma					
Programma	2007	2008	2009	2010	2011
5.3 Sociale pijler					
Harde afspraken					
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	1.230	4.090	5.385	5.385	3.385
Overig nieuw beleid	2.850	5.650	6.050	6.050	4.650
5.4 Cultuur					
Harde afspraken	1.663	1.863	500	500	
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007			4.530	4.530	4.530
Overig nieuw beleid			2.000	2.000	
TOTAAL	24.567	97.870	84.439	87.965	80.804

Bedragen x € 1.000

Besteding financiële ruimte versus beschikbare financiële ruimte 2007-2011					
	2007	2008	2009	2010	2011
Beschikbare financiële ruimte 2007-2011	441	17.679	26.819	30.289	41.220
Besteding financiële ruimte 2007-2011/claims	24.567	97.870	83.439	87.965	80.804
SALDO	-24.126	-80.191	-56.620	-57.676	-39.584

4.3.4 Dekking uit het Eigen Vermogen

Behalve dekking van middelen uit de reguliere inkomsten zoals het provinciefonds en de motorrijtuigenbelasting is er ook sprake van dekking van activiteiten uit het Eigen Vermogen. Uit eerdere politieke en bestuurlijke discussies (o.a. BEM 24-4-2006) komt in ieder geval naar voren dat het reëel is om € 150 mln. in te zetten in de komende jaren. Dit bedrag zou evenredig verdeeld kunnen worden over het landelijk gebied en het stedelijk gebied. Wat het landelijk gebied betreft zou de invulling grotendeels binnen de Agenda Vitaal Platteland moeten plaatsvinden. De verdere richting zou tevens duidelijk moeten worden aan de hand van de discussie over de toekomststrategie van de provincie Utrecht.

Hoewel enigszins vooruitlopend op de strategiediscussie is specifiek voor Groot Mijdrecht Noord voorgesteld een gedeelte van het benodigd bedrag, te weten € 23 mln. te dekken uit het Eigen Vermogen.

In het totale financiële plaatje zou bekeken moeten worden welke voorstellen eventueel uit het Eigen Vermogen gedekt kunnen worden.

4.4 Monitoring van een nieuw akkoord

De samenleving verwacht van de provincie dat zij verantwoording aflegt over de vraag of ze de goede dingen doet (doeltreffendheid) en of ze de dingen goed doet (doelmatigheid). Dat begint bij het maken van de afspraken waarover straks verantwoording gaat worden afgelegd. In deze paragraaf gaan wij in op de wijze waarop PS kunnen sturen op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het provinciale handelen. We betrekken daarbij de aanbevelingen hierover van de Randstedelijke Rekenkamer.

4.4.1 Het belang van meetbaarheid; effect- en prestatie-indicatoren

De provinciale huishouding is een zaak van de te bereiken effecten en de te leveren prestaties. Provinciale staten geven door middel van de programmabegroting aan wat er door het provinciebestuur bereikt zou moeten worden. Wij, gedeputeerde staten, geven met de productenbegroting aan welke prestaties er nodig zijn om die resultaten te bereiken. Met het programmaverslag en de productenrekening leggen GS en PS elk voor zover hun rol en verantwoordelijkheid betreft verantwoording af. Doeltreffendheid is daarin van cruciale betekenis. Goede afspraken over de meetbaarheid van effecten en prestaties (indicatoren) ondersteunen GS en PS daarbij.

4.4.2 Rekenkameraudit

In het voorjaar 2006 heeft de Randstedelijke Rekenkamer een audit uitgevoerd naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het handelen van de provincie Utrecht. Eén van de conclusies was dat de informatievoorziening door de provincie Utrecht over de doeltreffendheid en de doelmatigheid beperkt is. De Randstedelijke Rekenkamer heeft aanbevolen om in de programmabegroting en in de jaarrekening voor alle beleidsterreinen antwoord te geven op de drie 'w-vragen':

- Wat willen we bereiken en wat hebben we bereikt (geformuleerd in algemene doelstellingen en geoperationaliseerde doelstellingen met indicatoren)?
- Wat willen we daarvoor doen en wat hebben we daarvoor gedaan (geformuleerd in prestaties met indicatoren en activiteiten met procesindicatoren)?
- Wat mag het kosten en wat heeft het gekost?

Dit wijkt daarmee af van de situatie bij de provincie Utrecht, waar in de programmabegroting en in de jaarrekening wordt verantwoord over de effecten (wat hebben we bereikt) en in de productbegroting en productrekening over de prestaties (wat hebben we gedaan). Het niveau van activiteiten en procesindicatoren is bij de provincie Utrecht opgenomen in de sectorplannen en dienstverslagen.

In reactie op het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer hebben wij aangegeven dat wij de inrichting van de begroting niet zonder meer aanpassen aan de adviezen van de Randstedelijke Rekenkamer. Wij hebben met PS afgesproken om hierover uitvoerig met elkaar te discussiëren. Als basis voor deze discussie zal een notitie worden opgesteld met spelregels ten aanzien van prestatie-indicatoren. Dit is in oktober 2006 afgesproken met de subcommissie voor de jaarrekening, bij het vaststellen van het Plan van aanpak 'Verbetering verslaglegging'. De notitie over de prestatie indicatoren wordt begin 2007 voorgelegd aan PS.

4.4.3 Verbeterpunten indicatoren

De provincie werkt al een aantal jaar met effect- en prestatie indicatoren. Het werken met de indicatoren verloopt nog niet optimaal. Verbetermogelijkheden voor de prestatie-indicatoren zijn:

- Meer SMART definiëren. SMART is een afkorting voor: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden. Overigens hoeft meetbaar niet uitsluitend in kwantitatieve eenheden te zijn. Voor sommige beleidsvelden geeft een kwalitatieve analyse meer inzicht.
- Beter inzichtelijk maken van de samenhang tussen de effectindicatoren en de prestatie-indicatoren. De prestatie-indicatoren zouden moeten bijdragen aan het behalen van de effectindicatoren. De Randstedelijke Rekenkamer noemt dit een doelenboom. Op deze wijze kan ook het aantal indicatoren worden beperkt en is duidelijk welke indicatoren bijdragen aan welk doel.

Resumerend

De eisen die aan transparantie en verantwoording worden gesteld worden - terecht - steeds hoger. Die hogere eisen werken door in de verwachtingen met betrekking tot het te sluiten coalitieakkoord. Het is aan provinciale staten om voor wat betreft de meetbaarheid van effecten en prestaties een heldere uitgangspositie te kiezen. Overwogen zou kunnen worden om het coalitieakkoord in concretere termen dan afgelopen keren op te stellen met daaraan gekoppeld effect- en prestatie-indicatoren en een nulmeting. Onze provinciale organisatie beschikt over de deskundigheid die nodig is om de onderhandelende partijen daarin bij te staan. Wij nodigen u graag uit om daarvan gebruik te maken.

Bijlage 1 Onvermijdbare uitgaven

(bedragen x € 1.000)

Onvermijdbare uitgaven	2007	2008	2009	2010	2011
Aanpassing indexering RTV Utrecht	60	60	60	60	60
Aanpassing functiegebouw WEM	95	95	95	95	95
Fuwaprov loonkosten	113	113	113	113	113
Woon/werkverkeer	50	50	50	50	50
Partnerschap	15	15	15	15	15
Communicatie	21	21	21	21	21
WA-verzekering	40	40	40	40	40
Rechtmatigheid	5	5	5	5	5
Reservering A2	39	39	39	39	39
Ecologisch onderzoek	50	50	50	50	50
ARHI Vecht- en plassenstreek	20				
ILG	75	75	75	75	75
Uitvoeringsprogramma Groene hart	200				
Stationsgebied Driebergen	164				
Onderhoud wegen	70	113	113	113	113
Wereldtentoonstelling 2010	325				
De "Kei van Utrecht"	15	15	15	15	15
Kunst centraal	200	200	200	200	200
Totaal onvermijdbaar	1.557	891	891	891	891

RTV Utrecht

Op 13 november 2006 hebben provinciale staten ingestemd met het beschikbaar stellen van middelen voor de aanpassing van de indexering van RTV Utrecht, op basis van het tussen ROOS en IPO overeengekomen reële index. Hiervoor is een begrotingswijziging 2006 doorgevoerd, maar ook de begroting 2007 zal nog moeten worden aangepast. Het gaat om een bedrag van € 60.000. Zie ook paragraaf 2.2.5, kopje "media".

Aanpassing functiegebouw WEM

In 2006 is de reparatie Fuwaprov binnen de dienst Water en Milieu voltooid. De nieuwe inrichting van het functiehuis kost structureel € 288.000 meer dan de oude. Via de Voorjaarsnota 2006 is hiervoor reeds een (structureel) voorschot van € 193.000 ontvangen. Het resterende tekort ad € 95.000 komt als onvermijdbare uitgave ten laste van de algemene middelen.

Fuwaprov loonkosten

Door Fuwaprov stijgen de loonkosten structureel met € 113.000 (Zie Halfjaarrapportage 2006 blz.8).

Woon-werkverkeer

De kosten voor het woon – en werkverkeer zijn gestegen met structureel € 50.000 (Zie Halfjaarrapportage 2006 blz.8).

Partnerschap

Wij zijn op 25 april 2006 akkoord gegaan de gevraagde € 15.000 voor de verhoging van het partnerschapsbudget te betrekken bij de afweging rond de begroting 2007.

Communicatie

De kosten voor het intern beschikbaar stellen van artikelen uit kranten e.d. zijn structureel gestegen met € 21.000. (Zie Halfjaarrapportage 2006 blz.6).

WA-verzekering

De premie voor de verzekering is in 2006 onverwacht flink gestegen. De kosten nemen daarmee structureel toe met € 40.000 (Zie Halfjaarrapportage 2006 blz.38).

Rechtmatigheid

De accountantskosten zijn door hogere eisen met betrekking tot rechtmatigheid structureel € 5.000 hoger (Zie Halfjaarrapportage 2006 blz. 38).

ARHI-procedure

Op 18 september 2006 heeft de commissie Bestuur en Middelen ingestemd met het voorstel om € 20.000 beschikbaar te stellen voor de ARHI-procedure voor Vecht- en Plassengebied.

Reservering bijdrage A2

Door de overdracht van de N407 aan de gemeente Utrecht valt een deel van het onderhoudsbudget vrij. Bij de Voorjaarsnota 2005 was het vrijgefallen budget toegevoegd aan de algemene middelen, echter op 24 mei 2004 hadden de provinciale staten besloten om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Grote Wegenwerken, waarbij dit bedrag werd gelabeld aan de provinciale bijdrage in de verleggingskosten van rijksweg A2. Conform dit besluit wordt nu structureel € 39.000 uit de algemene middelen gehaald en toegevoegd aan de storting reserve Grote Wegenwerken.

Ecologisch onderzoek

In antwoord op de motie Ecologisch onderzoek (PS 7 november 2005) hebben wij besloten aan PS in overweging te geven vanaf 2007 structureel een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen ten laste van de stelpost nog toe te wijzen middelen nieuw beleid (onder voorbehoud goedkeuring begroting) voor het uitbesteden van ecologisch onderzoek. Dit is bestemd om de hiaten in de gegevensverzameling binnen de ecologische hoofdstructuur op te vullen.

ILG

In het kader van de ILG-operatie wordt met ingang van 1 januari 2007 de rijkssubsidieregeling Programma Beheer (PB) overgedragen aan de provincie. Op 16 oktober 2006 hebben PS de beide benodigde subsidieregelingen (Natuurbeheer en Agrarisch Natuurbeheer) als provinciale regeling vastgesteld. Het gaat hier om een geheel nieuwe taak voor de provincie. Om de uitvoering in 2007 e.v. van deze subsidieregelingen vorm te kunnen geven is aan PS voorgesteld om de kosten van € 75.000 voor de daarvoor benodigde formatie ten laste te brengen van de stelpost nog toe te wijzen middelen nieuw beleid.

Uitvoeringsprogramma Groene Hart

Provinciale staten hebben ingestemd een bedrag van € 200.000 incidenteel ten laste van de stelpost nog toe te wijzen middelen in 2007 te brengen ten behoeve van de aanvullende kosten voor de realisering van Groene Hart-brede projecten uit het Uitvoeringsprogramma Groene Hart. Voor de jaren 2008 e.v. zullen deze kosten ten laste van het project dienen te worden gebracht, inhoudende dat er geen extra provinciale middelen hiervoor beschikbaar gesteld worden. Bevestiging dient via een memo plaats te vinden.

Stationsgebied Driebergen

Door de provincie zijn initiatieven genomen om in samenwerking met het BRU, de betrokken gemeenten en Prorail te werken aan het verbeteren van het stationsgebied Driebergen-Zeist inclusief coördinatie van de spoor kruisingen met de provinciale wegen bij Maarsbergen, Driebergen en Bunnik. Daartoe is een project gestart onder leiding van een regionale stuurgroep onder voorzitterschap van de commissaris van de Koningin. Voor de projectleiding en noodzakelijk ondersteunend onderzoek is aanvankelijk een bedrag toegezegd voor 2006 en in latere instantie ook voor 2007. Voor 2007 gaat het om € 164.000.

Eind 2005 is het project Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist van start gegaan. Het gaat om een samenwerkingsproject tussen de gemeenten Zeist, Utrechtse Heuvelrug, het BRU en de provincie Utrecht. Doel van het project is een kwaliteitsverbetering van het stationsgebied Driebergen-Zeist door realisatie van een toekomstvaste oplossing voor de spoor- en wegproblematiek, de ontwikkeling van het stationsgebied tot multifunctioneel centrum en OV-knoop en een algehele kwaliteitsverbetering van het stationsgebied, aansluitend op de Stichtse Lustwarande.

Het project kent twee deelprojecten: het deelproject Infra bestaat uit de aanpassing aan de infrastructuur en alles wat daar een gevolg van is, het deelproject Gebiedsontwikkeling moet via een breed gedragen Gebiedsvisie leiden tot de kwalitatieve opwaardering van het stationsgebied.

Financiën

- In het projectplan is afgesproken dat de eigen personele kosten voor elk van de deelnemende partijen (gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Zeist, het BRU en de provincie) afzonderlijk zijn. De overige proces- en organisatiekosten worden gelijk verdeeld tussen deze partijen. Voor het project is voor 2007 een totaal benodigd budget geraamd van € 345.000, waarvan bij volledige uitputting t.z.t. € 131.000 ten laste van de 3 partnerpartijen komt.

- De door de regio gewenste spooraanpassing bij Driebergen is naar schatting € 15 mln. duurder dan waarmee het Rijk rekening houdt. Opzet is deze € 15 mln. in te verdienen uit de drie spookruisingsprojecten Bunnik, Driebergen-Zeist en Maarsbergen. Als dit niet mogelijk blijkt, hebben de vier partijen een inspanningsverplichting op zich genomen voor de financiering van deze € 15 mln.
- In het overleg met de minister van Verkeer en Waterstaat is toegezegd dat de regio bereid is € 15 mln. extra te willen investeren in stationsgerelateerde maatregelen (stationsgebouw, parkeergelegenheid), boven datgene wat is vastgelegd in de bestuursovereenkomst en wat in het deelproject Infra wordt uitgewerkt. Deze maatregelen zijn nog niet gespecificeerd. Ook is met de partners nog geen overeenstemming bereikt over eventuele inzet en verdeling van deze € 15 mln.

Onderhoud wegen

Jaarlijks wordt de voorziening bijgesteld op basis van geplande oplevering van wegen. Voor 2007 is dit een bedrag van € 70.000 en voor de verdere jaren een bedrag van € 113.000.

Wereldtentoonstelling 2010

De regering van de Volksrepubliek China heeft de Nederlandse regering officieel uitgenodigd om deel te nemen aan de Wereldtentoonstelling 2010 te Shanghai, die van 1 mei t/m 31 oktober 2010 aldaar gehouden zal worden. De Expo-autoriteiten verwachten ruim 70 mln. bezoekers tijdens de openstelling. Het kabinet heeft op 19 mei 2006 in de ministerraad besloten dat Nederland zal deelnemen.

Binnen de besturen van de Randstad heeft de Holland 8 besloten om als Randstad deel te nemen aan de Worldexpo Shanghai. De Expo zal een investering vergen van € 20 mln., te financieren door het Rijk: € 12,5 mln., het bedrijfsleven: € 5 mln. en de Holland 8 partners: € 2,5 mln. Over deze verdeling van de kosten bestaat overeenstemming. Afsproken is dat alle acht partners elk € 325.000 bijdragen. Het is een uniek evenement waarop de Randstad zich nu als geheel kan presenteren.

Op 20 juni is dit principebesluit door ons, het college van GS van Utrecht, geaccordeerd. Afsproken is de bijdrage van € 325.000 als onvermijdelijke uitgave op te nemen in het overdrachtsdocument.

Amateurkunstprijs ‘De Kei van Utrecht’

Op 2 oktober 2006 hebben PS ingestemd met het beschikbaar stellen van € 8.500 voor ophoging van de succesvolle amateurkunstprijs ‘De Kei van Utrecht’. PS hebben daarbij aangegeven het zeer wenselijk te vinden om de prijs net als in 2006 aan te kondigen via radiospotjes. Voor beide activiteiten is een extra inzet nodig van € 15.000 in 2007 en latere jaren.

Kunst Centraal

Kunst Centraal neemt een centrale positie in op het terrein van de cultuureducatie. De activiteiten van Kunst Centraal worden grotendeels gefinancierd uit provinciale middelen en deels verkregen via gemeenten en scholen. Recente wijzigingen in de onvermijdelijke CAO-afspraken voor Kunst Centraal maken dat de personeelskosten toenemen. Consequentie hiervan is een onvermijdbare verhoging van de subsidie aan Kunst Centraal met € 200.000.

Bijlage 2 Toelichting Agenda Vitaal Platteland

Benodigd provinciaal budget voor de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland (AVP).

In onderstaande tabel is aangegeven dat in totaal 65,8 mln. is gedekt aan provinciale bijdrage aan de AVP (2007-2013). Een drietal bedragen zijn hard. Deze zijn vanuit de lopende begroting gelabeld aan een bestuursovereenkomst met het Rijk (18,7 mln.), waarbij het gaat om structurele middelen en incidentele geldstromen uit het coalitieakkoord en voorjaarsnota's. Daarnaast is vanuit het Provinciaal Structuurfonds 26,1 mln. vastgelegd. Hierover hebben PS in september 2006 een besluit genomen om de benodigde cofinanciering in het kader van de bestuursovereenkomst met het Rijk veilig te stellen. Tot slot is nog 21 mln. beschikbaar uit structureel en incidenteel beschikbaar gestelde bedragen die ingezet worden in activiteiten in het landelijk gebied. Het betreft middelen beschikbaar gesteld uit het stimuleringsfonds, Agenda 2010 en SMPU.

PS hebben in december 2006 de intentie uitgesproken om totaal in de komende zeven jaar 150 mln. beschikbaar te stellen en dit mee te nemen in het overdrachtsdocument.

x € 1.000.000

Benodigd provinciaal budget uitvoering AVP over de periode 2007-2013									
omschrijving	status	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	totaal
BO-Rijk (lopende begroting)	Hard	7,0	3,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	18,7
BO-Rijk (Provinciaal Structuurfonds)	Hard	3,0	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	26,1
Overig lopende begroting	Hard	13,0	4,0	1,5	1,5	1,0	0,0	0,0	21,0
Benodigd uit o.a. eigen vermogen	Niet gedekt	0,0	20,0	23,0	24,0	27,0	28,0	28,0	150,0
totaal		23,0	30,0	30,3	31,3	33,8	33,8	33,8	215,8

Bijlage 3 Tabel Totaaloverzicht voorstellen/afwegingen overdrachtsdocument 2007

Bedragen x € 1.000

Totaaloverzicht voorstellen/afwegingen overdrachtsdocument 2007					
	2007	2008	2009	2010	2011
Programma 1.1					
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	250	-	-	-	-
- Gebiedsgerichte verkenningen	250	-	-	-	-
Overig nieuw beleid	-	500	500	500	1.000
- Communicatie met inwoners	-	500	500	500	1.000
TOTAAL	250	500	500	500	1.000
Programma 1.4	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-676	4.249	2.535	3.471	2.309
- DigiDIV	-	1.250	1.250	1.250	1.250
- Andere Overheid/Elektronische overheid:					
<i>Wettelijke verplichtingen</i>	-	300	300	450	150
<i>Portaal</i>	-	300	350	400	200
<i>Beschikbaarheid</i>	-	300	150	150	0
<i>Ketenintegratie</i>	-	100	100	100	150
- Huisvesting	-676	1.999	385	1.121	559
Overig nieuw beleid	-	-	-	-	-
TOTAAL	-676	4.249	2.535	3.471	2.309
Programma 2.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	15.250	20.050	5.300	5.650	5.800
- Groot-Mijdrecht Noord	11.000	12.000	-	-	-
- Ecoducten	4.250	8.050	5.300	5.650	5.800
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	3.500	3.500	3.500	3.500
- MAP 2008-2011	-	3.500	3.500	3.500	3.500
Overig nieuw beleid	-	4.920	2.500	2.500	2.500
- Aanpak bouwstagnatie	-	2.500	2.500	2.500	2.500
- Het project Binnenstad Wateras/Hollandse IJssel gemeente Nieuwegein	-	1.420	-	-	-
- Implementatie nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening/Provinciale structuurvisie		1.000			
TOTAAL	15.250	28.470	11.300	11.650	11.800
Programma 2.8	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	24.000	27.000	28.000	31.000
- Uitvoering Agenda Vitaal Platteland	-	20.000	23.000	24.000	27.000
- Co-financiering Nieuwe Hollandse Waterlinie en Grebbeinie	-	4.000	4.000	4.000	4.000
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	725	1.225	1.315	1.315
- Ecologische verbindingzones	-	250	250	340	340
- Particulier natuurbeheer	-	45	45	45	45
- Geïntegreerd Bosbeheer	-	25	25	25	25
- Heideherstel	-	70	70	70	70
- Stimuleren agrarisch natuurbeheer via LBU	-	45	45	45	45
- Coördinator Weidevogelbeheer	-	65	65	65	65
- Uitvoering landschapsbeleid	-	50	50	50	50

Totaaloverzicht voorstellen/afwegingen overdrachtsdocument 2007					
- Witte gebiedenbeleid	-	50	50	50	50
- Groene diensten	-	125	125	125	125
- Platteland in Ontwikkeling	-	-	500	500	500
Overig nieuw beleid	-	-	-	-	-
TOTAAL	-	24.725	28.225	29.315	32.315
Programma 3.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	1.600	400	400	400
- Uitvoering Waterhuishoudingplan	-	1.600	400	400	400
Overig nieuw beleid	-	175	175	2.175	2.175
- Regionale waterkeringen en waterveiligheid	-	175	175	175	175
- Ruimte voor de Rivier	-	-	-	2.000	2.000
TOTAAL	-	1.775	575	2.575	2.575
Programma 3.2	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	562	3.112	3.112	3.112
- Voortzetting Provinciaal Milieu Plan	-	450	3.000	3.000	3.000
- Luchtkwaliteit	-	112	112	112	112
Overig nieuw beleid	-	1.971	912	862	713
- Nieuwe ontwikkelingen milieuprogramma	-	363	304	254	198
- WABO	-	608	608	608	515
- Klimaatverandering	-	1.000	-	-	-
TOTAAL	-	2.533	4.024	3.974	3.825
Programma 4.5	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	4.000	12.500	12.000	12.000	8.500
- ICT-onderweg	4.000	4.000	3.500	3.500	-
- Pakketstudies/Actualisatie SMPU	-	8.500	8.500	8.500	8.500
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	-	-	-	-
Overig nieuw beleid	-	7.895	1.895	1.895	1.895
- Blue Ports Goederenvervoer	-	6.000	-	-	-
- Tariefacties Openbaar Vervoer	-	1.895	1.895	1.895	1.895
TOTAAL	4.000	20.395	13.895	13.895	10.395
Programma 5.1	2007	2008	2009	2010	2011
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	2.220	3.120	3.420	3.420
- Economisch beleidsplan	-	2.175	3.075	3.375	3.375
- Holland Business Promotion	-	45	45	45	45
Overig nieuw beleid	-	1.400	800	700	600
- Toerisme	-	400	800	700	600
- Tour de France	-	1.000	-	-	-
TOTAAL	-	3.620	3.920	4.120	4.020

Totaaloverzicht voorstellen/afwegingen overdrachtsdocument 2007

	2007	2008	2009	2010	2011
Programma 5.3					
Harde afspraken	-	-	-	-	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	1.230	4.090	5.385	5.385	3.385
- Sociale Agenda	-	2.000	2.000	2.000	2.000
- Wel Thuis!	1.140	2.000	2.000	2.000	-
- Bestrijding wachtlijsten jeugdzorg	-	-	1.295	1.295	1.295
- Ondersteuning cliëntenplatform jeugdzorg	90	90	90	90	90
Overig nieuw beleid	2.850	5.650	6.050	6.050	4.650
- Verbeteren toegankelijkheid jeugdzorg voor allochtonen	300	400	400	400	-
- Innovatie van het provinciaal gefinancierde jeugdzorgaanbod	1.000	2.500	2.500	2.500	2.500
- Centra voor Jeugd en Gezin	-	200	600	600	600
- Dementie	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
- WMO	50	550	550	550	550
- Leefstijl en sport	500	1.000	1.000	1.000	-
TOTAAL	4.080	9.740	11.435	11.435	8.035
Programma 5.4					
Harde afspraken	1.663	1.863	500	500	-
- Podiumkunst	113	113	-	-	-
- Gratis museumweekenden	-	100	-	-	-
- Kadastrale Atlas 1832	-	100	-	-	-
- Cultuurhuis	1.000	1.000	-	-	-
- Provinciaal Cultuurprogramma 2009-2012	50	50	-	-	-
- RTV Utrecht	500	500	500	500	-
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	-	-	4.530	4.530	4.530
- Cultuurprogramma 2009 – 2012	-	-	625	625	625
- Kunsten	-	-	975	975	975
- Erfgoed	-	-	1.120	1.120	1.120
- Cultuureducatie en cultuurbereik	-	-	810	810	810
- Vrede van Utrecht	-	-	1.000	1.000	1.000
Overig nieuw beleid	-	-	2.000	2.000	-
- Cultuur en economie	-	-	2.000	2.000	-
TOTAAL	1.663	1.863	7.030	7.030	4.530
TOTAAL PROGRAMMA'S					
Harde afspraken	20.963	58.463	44.800	46.150	45.300
Nieuw beleid: voortzetting CA 2003-2007	804	16.946	23.807	25.133	21.971
Overig nieuw beleid	2.850	22.511	14.832	16.682	13.533
Totaal uitgaven	24.567	97.870	83.439	87.965	80.804
Besteedbare ruimte	441	17.679	26.819	30.289	41.220
Saldo	-24.126	-80.191	-56.620	-57.676	-39.584